• SAVAITINIS LAIKRAŠTIS •
"DRAUGAS"
EINĄ KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
Suvienytose Valstijose - - $2.00
Europoje ir kitose šalyse - $3.00

APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO

Su visokiais reikalais reikia kreipties šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago Ill.

DRAUGAS
KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

• LITHUANIAN WEEKLY •
"DRAUGAS"
(THE FRIEND)
Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:
In United States - - - $2.00
Foreign Countries - - - $3.00

ADVERTISING RATES ON APLICATION

All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

ORGANAS { LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ R.-K. AMERIKOJE, LIETUVIŲ R.-K. PILNUJŲ BLAIVININKŲ SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE IR "LIETUVOS VYČIŲ

Metai {Vol.} VII. CHICAGO, ILL. KETVIRTADIENIS 22 D. LIEPOS (JULY) 1915 M. No. 30

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

Darbininkų Reikalais.

Darbininkų klausimas svarbus ne vien didžiosioms ir augštai kultūringoms tautoms. Vos tik kuri tauta žymią dalį savo narių priskiria prie šios gadynės t. v. proletarijato, t. y. pastato juos visiškon prigulmybėn nuo piniguočių malonės — štai ir atsistojo prieš ją visoje savo baisumoje darbininkų klausimas. Tokiame padėjime atsirado ir mūsų tauta baigianties 19-ajam šimtmečiui ir prasidėjus 20-ajam. Lietuvoje ligšiol kaip ir nebuvo tinkamos dirvos darbininkų klausimui aštriau iškilti: beveik visa mūsų tauta susideda iš žemdirbių, kur tarp ūkininko-darbdavio ir berno-darbininko nebuvo perdaug žymaus skirtumo nei ekonominiu nei socijaliu žvilgsniu. Dvarų darbininkų sąmonė nebuvo galima, o beveik nebuvo ir kam ligšiol žadinti. Miestų didžioji pramonė vos paskutiniais laikais, ir tai labai išpalengva tepradėjo rodyties.

Bet štai mes ir juste nepasijutome, kaip 6-oji tautos dalis, ir tai stipriausioji ir draugiausiai žadančioji — suviršum pusė milijono lietuvių atkeliavusių į Ameriką, prisiskyrė prie visasvietinio proletarijato, nesugebėdami į gyvenimo kovą daugiau nieko įnešti, kaip tik savo sveikus pečius ir stipras rankas. Kol ta mūsų tautos dalis neturės sau tinkamo ir gerai aprūpinto padėjimo ir užtikrintos ateities, kol ji prigulės vien nuo darbdavių malonės, kol del savo žemos apšvietos ir silpno būdo bus nuolat klaidinama įvairių netikusių vadų, kol saliūnininkai valdys jų protus — patol darbininkų klausimas stovės prieš akis kiekvieno mąstančio lietuvio ir skaudžiai reikalaus savo išrišimo.

Ta aplinkybė, kad mūsų darbininkų minios sutraukė ne Lietuvos pramonės centrai, bet Amerikos — nesumažina darbininkų klausimo svarbos, o tik tą klausimą padaro daug keblesniu ir sunkesniu. Nes viena, kad reikia mūsų ateiviams prisitaikinti prie visų svetimų, sunkių ir nesuprantamų gyvenimo sąlygų, prie šios šalies kalbos, įstatymų ir papročių, — antra, reikia apsiginti nuo tamsių ir nedorų vadų, kurių vadovavimas ir intekmė neleidžia darbininkams pasinaudoti tinkamai iš Amerikos laisvės ir gerovės.

Ir tik apgailestauti tereikia, jog ligšiol katalikų visuomenės vadai ir veikėjai permaža kreipė atidos ir dėjo rūpesnio darbininkų klausimao. Tasai monopolis, kurį ligšiol kaip ir turėjo darbininkų klausimo rišime mūsų socijalistai — atnešė daugiau blėdies, negu gero ir patiems darbininkams, ir visai mūsų tautai.

Socijal-demokratai pilnai išrišti darbininkų klausimo negali. Socijalizmo teorija, pastatyta ant visiško nesupratimo žmogaus prigimties, ant klaidingo aiškinimo istorijos — negali užlaikyti rimtos kritikos. Markso pranašavimai apie kapitalo susikoncentravimą, apie pranykimą smulkiųjų ir vidutiniųjų žemdirbių, apie vis augsiantį subiednėjimą darbininkų minių — neišsipildė.

Visų kraštų socijalė evoliucija eina visai kitais keliais, negu socijalistų norima. Išleidimas darbininkams naudingų įstatymų, milžiniškas augimas kooperacijos judėjimo, ir kaipo visa to pasekmė — žymus pagerėjimas darbininkų luomo padėjimo — visa tai nepriartina, bet atitolina socijalistų svajonių įvykinimą.

Gyvenimas pasirodė galingesnis, negu Markso smagenynas.

Beto, kas užvis svarbiau, socijalizmo idealas, nesiekiąs augščiau pilvo sotumo, peržemas yra, kad galėtų pavergti galutinai kad ir darbininko dvasią. Prakilnus žmogus niekuomet nesutiks su tuo, kad jo dvasia būtų tik žaislu rankose aklo likimo, kad ji vien prigulėtų nuo šiokio ar tokio sutvarkymo ekonomiškųjų žmonių reikalų ir santykių; jisai neprisiims sau civilizuoto gyvulio garbės, nei perspektyvos laimingai padvėsti, jisai visuomet sieks prie amžinybės. Žmonija, taigi ir darbininkų luomas, turi ginties nuo socijalizmo dar ir delto, jog jisai įneša didžiausią suirutę doriškan žmonių gyveniman ir draugijinėn tvarkon, nepripažindamas jokių amžinų ir neatmainomų doros dėsnių, darydamas juos prigulmingais nuo to paties ekonomijos santykių sutvarkymo, nepripažindamas doriškų žmogaus priedermių link paties savęs, griaudamas šeimyniską ryšį ir nešdamas žmones prie laisvosios meilės, kesindamasis atimti mažus vaikus iš po tėvų globos ir auklėjimo, stengdamasis baisiausiai suvaržyti žmonių dvasios laisvę, paimant savo monopolin mokyklas ir spaudą ir t. t. ir t. t.

Socijalizmas negali užganėdinti darbininkų dar ir del savo nuslydimo no tautybės pamato. Veltui socijalistai stengiasi išpėšti iš darbininko širdies tautiškus jausmus. Tie jausmai yra per daug jam brangūs ir šventi. Be to darbininkas, likdamas ištikimas savo Tėvynei ir jos reikalams — tuo pat bus naudingesnis ir visai žmonijai. Prie tų visų trukumų tarptautinio socijalizmo prisideda dar savotiški trukumai didžiumos mūsų socijalistų, būtent jų didelis tamsumas, žemas kultūros ir etikos laipsnis ir tt.

Štai visos čia išskaitytos priežastys ir privertė kaikurious šviesesnius katalikus darbininkus pradėti galvoti, kaip nusikračius socijalistų globos, išmušus iš jų rankų monopolį darbininkų klausimo rišimo, ir paėmus savo reikalus į savo rankas. Uždavinys didelis, darbo dirva plati, neišmatuojama. Reikia įsigilinti į visą tą svarbųjį darbininkų klausimą; reikia pažinti gerai šios šalies darbo sąlygas, patirti įstatymus, jas tvarkančius ir susekti tų įstatymų trukumus; reikia apskaityti katalikų darbininkų pajėgas ir tas pajėgas imti vienyti į krūvą.

Bet pirmieji krikščioniškos minties darbininkų klausime kelėjai — nenusiminė akyvaizdoje visų tų sunkumų. Jie jautė ir jaučia, kad Kristus mokinęs ir kentėjęs už visą žmoniją, taigi ir už darbininkus, bus jų vadu ir globėju. Kristus juk sykį ant visados ir geriausiai išrišo socijalį klausimą. Tad ir neapsiriks katalikai darbininkai, padėję pamatan Jojo mokslą, savo klausimą bersėdami. O čia Jo vietininkas ant žemės, didysis popiežius Leonas XIII, nurodo aiškiai (savo encicl. Rerum novarum) ir kelius, vedančius prie darbininkų klausimo išrišimo.

Prieš porą mėnesių Naujosios Anglijos lietuviai katalikai darbininkai nutarė prisidėti aktyviškai prie visapasaulino *krikščioniškos demokratijos* judėjimo ir įsteigė "Lietuvių R. K. šv. Juozapo Darbininkų Sąjungą". (Sutrumpintas vardas — "Lietuvių Darbininkų Sąjunga". Inicijalai — L. D. S.). Organizacija turi savo konstituciją su plačia veikimo programa, turi išsiėmusi savo čarterį, turi jau 7 kuopas (Bostone, Brooklyne, Norwoode, Atholyje, Waterburyje, Harftforde ir Worcesteryje) ir apie 150 narių. Nuo pradžios rugsėjo mėnesio šių metų "L. Darbininkų Sąjunga" pradės leisti laikraštį "Darbininką", kuris eis kas antra diena. Per savo laikraštį katalikai darbininkai galės pasikalbėti plačiau apie savo reikalus.

Darbo žmogus.

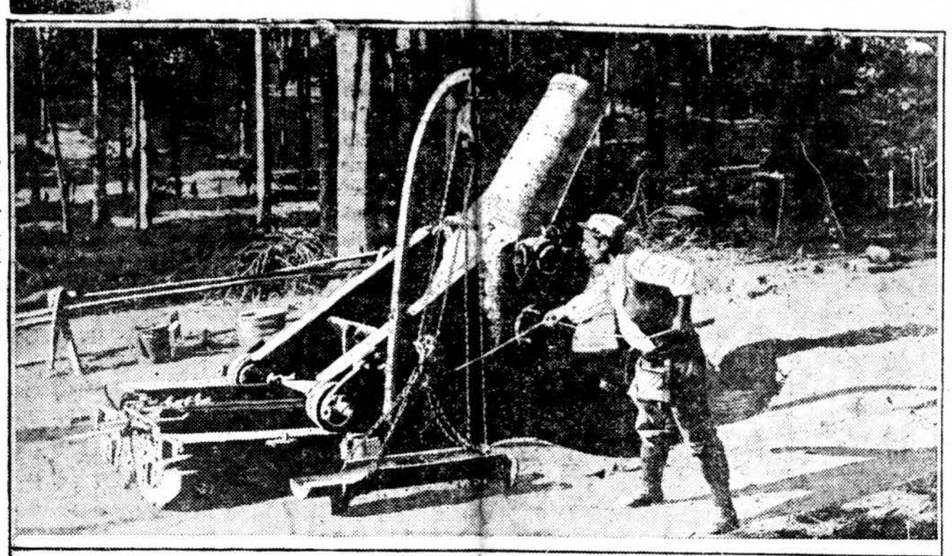

Viršui — viena iš prancūzų vartojamų kanuolių, apačioj — prancūzų apkasai.

VOKIEČIAI TAIKOSI PAIMTI VARŠAVĄ.

VOIKEČIAI NETOLI VARŠAVOS.

Iš Londono gaunama žinių, kad Lenkijos karės laukuose eina labai smarkūs mūšiai tarp rusų ir vokiečių Varšavos apielinkėse.

Vokiečiai pergalėdami rusus ant viso Lenkijos kariško fronto, kuris, pridėjus Lietuvą Žemaitiją ir Kuršą siekia 1,000 mylių ilgio, artinasi prie Lenkijos sostinės Varšavos.

Mūšiuose kaip iš rusų taip ir iš vokiečių pusės dalyvauja milijonai kareivių. Kiekviena iš tų dviejų didžiulių viešpatijų laukia sau iš tų baisiųjų imtynių gerų pasekmių.

Rusams šiuo tarpu nesiseka. Daugelyje kariškojo fronto vietų rusų kariuomenė, negalėdama išlaikyti smarkių vokiečių užpuolimų, traukiasi Lenkijos gilumon.

Šiauryj nuo Varšavos, generolo von Hindenburgo armija prasimušė pro rusų linijas ir veja juos Narevo upės linkui. Į pietus nuo Varšavos generolo von Mackenseno armija veržiasi Liublino — Cholmo geležinkėlio link.

Petrograde ir Londone kalbama, kad rusams prisieis pasitraukti nuo Varšavos ir palikti ją vokiečių malonei.

TIES KURŠĖNAIS ĮVYKO SMARKŪS MŪŠIAI.

Vokiečių generolo von Buelovo armija perėjus Vindavos upę susikirto su rusų kariuomene Kuršėnų apielinkėje. Rusai, spiriami galingos vokiečių kariuomenės, pasitraukė atgal. II rusų oficierių ir 2,450kareivių pateko pas vokiečius į nelaisvę. Taip-pat vokiečiai užgrobė tris dideles kanuoles ir nemažą skaičių kariškosios amunicijos.

RUSAI SUMUŠĖ VOKIEČIUS PRIE POPIELIANŲ.

Rusų oficijaliai paskelbimai praneša apie sumūšimą vokiečių kariuomenės Popielianų apielinkėje. Vokiečiai išsyk buvo laimėję keletą naujų pozicijų, bet paskiaus rusams į pagelbą atėjus naujoms spėkoms, vokiečiai priversti buvo pasitraukti atgal.

RUSŲ NUOSTOLIAI MILŽINIŠKI.

Rusų kariuomenei nepasisekus šiaurinėj Lenkijoj, ir pasitraukus iš savo pozicijų, nuostolių panešta daug. Vokiečiai paėmė nelaisvėn tūkstančius rusų kareivijos. Ypatingai daug rusų nelaisvių pateko vokiečių generolo von Gallwitzo armijai.

Generolo von Mackenseno armija paėmė nemaža kariškos amunicijos ir 8,000 rusų kareivių pietinėj Lenkijoj.

Žinoma, ir vokiečių armijos smarkiai nukentėjo, neviena tūkstantis vokiečių kareivių surado mirtį kruvinuose Lenkijos mūšiuose, bet apie tai dabar mažiau kalbama, nes vokiečiai visur ant rusų turi viršų. Galima dar tikėtis, kad rusų milijoninė armija sulaikys kada nors vokiečių veržimosį į Lenkiją ir apgins Lenkijos sostinę Varšavą nuo teutonų užpludimo.

Kol kas Lenkijoj eina istoriškos svarbos nuotikiai, kurie galės visą karės bėgį nukreipti kiton pusėn.

AUSTRIJOJ SIAUČIA CHOLERA.

Genevos laikraščiai praneša, kad Austrijoj labai plačiai pradėjo siausti cholera. Vienoje tik Vengrijoj laike kelių dienų nuo tos baisiosios ligos krito suvirš 700 žmonių.

Tautos Fondas siunčia Lietuvon $10,000.00.

Laiškas iš Lietuvių Draugijos.

Tautos Fondas šia savaite apturėjo nuo Lietuvių Draugijos Nukentėjusiems Del Karės Šelpti sekantį laišką: —

Lietuvių Draugijos
Komitetas
Nukentėjusiems Del Karės Šelpti.

Birželio 6, 1915

No. 904

Gerbiamieji Tautiečiai:

Gegužio mėnesio 12 dieną š. m. Lietuvių Draugijos Komitetas yra gavęs iš Tautos Fondo 6,983 rublius.

Sušelptųjų brolių ir Komitetų vardu išreiškiame Tamstoms nuoširdžiausios padėkos žodžius už taip gausią auką suvargintai Lietuvai.

Reikalas yra taip didelis ir nuostoliai tokie milžiniški, kad ir milijonais rublių neįstengtumem visų reikalų aprūpinti.

Greitu laiku Komitetas prirengs savo veikimo apyskaitą, kurią ir Tamstoms nusiųsime.

Tariame augštos pagarbos žodį.

Kun. J. Kukta,
Pirmininko padėjėjas,

K. Dogelis,
Sekretorius,

J. Šernas,
Raštvedis.

Pirmiau Tautos Fondas pasiuntė minėtai Lietuvių Draugijai **4,400 rublių ($2,000); iki šiai** dienai pasiųsta minėtai **draugijai 11,383 rubliai ($5,000.00).** Tautos **Fondas dabar** nutarė ir šia savaite **pasiųs Lietuvių Draugijai Nukentėjusiems** Del Karės Šelpti dar **$10,000.00 (apie 25,000 rublių).** Taigi, iš viso Tautos Fondas turės **pasiuntęs** į Lietuvių Draugijos Komitetą Nukentėjusiems del Karės Šelpti $15,000.00 (arba 36,383 rublius).

Adv. A. A. Šlakis,
Tautos Fondo Raštininkas,

LIETUVIŲ DRAUGIJOS NUKENTĖJUSIEMS DEL KARĖS ŠELPTI ATSTOVO KELIONĖS MARŠRUTAS:

Wilkes Barre, Pa.,	Liepos 20 d.,	1915 m.
Pittston, Pa.,	Liepos 21 d.,	"
Scranton, Pa.,	Liepos 22 d.,	"
Forest City, Pa.,	Liepos 24 d.,	"
Kingston, Pa.	Liepos 27 d.,	"
Plymouth, Pa.,	Liepos 28 d.,	"
Freeland, Pa.,	Liepos 29 d.,	"
Tamaqua, Pa.	Liepos 31 d.,	"
Mahanoy City, Pa.,	Rugp. 1 d.,	"
Shenandoah, Pa.,	Rugp. 3 d.,	"
Girardville, Pa.	Rugp. 4 d.,	"
Mt. Carmel, Pa.,	Rugp. 5 d.,	"
Shamokin, Pa.,	Rugp. 6 d.,	"
Minersville, Pa.,	Rugp. 7 d.,	"
St. Clair, Pa.,	Rugp. 8 d.,	"
New Philadelphia, Pa.,	Rugp. 10 d.,	"
Reading, Pa.,	Rugp. 12 d.,	"
Philadelphia, Pa.,	Rugp. 14-18 d.,	"
Baltimore, Md.,	Rugp. 21 d.,	"
Brooklyn, N. Y. ir apielinkėse,	Rugp. 22-27 d.,	"
Newark, N. J. (Lietuvių vargoninkų Seimas)	Rugp. 28 d.,	"
Elizabeth, N. J.,	Rugp. 29 d.,	"
Jersey City, N. J.,	Rugp. 30 d.,	"
Paterson, N. J.,	Rugp. 31 d.,	"
Bridgeport, Conn.,	Rugs. 1 d.,	"
New Haven, Conn.,	Rugs. 4 d.,	"
New Britain, Conn.,	Rugs. 5 d.,	"
Waterbury, Conn.,	Rugs. 6—8 d.,	"
Hartford, Conn.,	Rugs. 9 d.,	"
Westfield, Mass.	Rugs. 10 d.,	"
Worcester, Mass.,	Rugs. 11 ir 12 d.,	"
So. Boston, Mass.,	Rugs. 18—19 d.,	"
Cambridge, Mass.,	Rugs. 20 d.,	"
Norwoord, Mass.,	Rugs. 21 d.,	"
Lowell, Mass.,	Rugs. 22 d.,	"
Lawrence, Mass.,	Rugs. 23 d.,	"
Brockton, Mass.,	Rugs. 25 d.,	"
Athol, Mass.,	Rugs. 27 d.,	"
Manchester, N. H.,	Rugs. 29 d.,	"
Montreal, Canada.,	Spalio 1, 2 ir 3 d.,	"
Schenectady, N. Y.,	Spalio 6 d.,	"
Amsterdam, N. Y.,	Spalio 7 d.,	"
Utica, N. Y.,	Spalio 8 d.,	"
Rochester, N. Y.,	Spalio 10 d.,	"
Pittsburgh, Pa.,	Spalio 13 d.,	"

Tolimesnis maršrututas bus paskelbtas kiek vėliau. Jeigu kas norėtų apart pažymėtų vietų pas save surengti prakalbas, lai malonės kreiptis, kada busių jų apielinkėse. Sulig noro ir patogumo, kaimyniškieji miesteliai gali dienomis mainyties, tiktai reikėtų pranešti apie tai ir atstovui.

St. Šimkus.

AMERIKOS ŽINIOS.

NAUJI ŠRAPNELIŲ UŽSAKYMAI.

Philadelphijos firma "The Baldwin Locomotive Works" gavo nuo talkininkų užsakymą šrapnelių už 80.000.000 dolerių. Yra tai didžiausis užsakymas, kokį gauna Amerikos firma nuo Europos kariaujančių viešpatijų.

7,000 VAIKŲ — GUBERNATORIAUS SVEČIAI.

Topekoje, Kansas, p. Artur Copper, vietinis gubernatorius, sulaukęs 50 metų amžiaus, pagerbimui tų sukaktuvių, iškėlė nepaprastą puotą. Užprašė 7.000 vaikų ir pavaišino juos visokiais skanumynais. Beto visiems vaikams buvo nupirkti bilietai į judamųjų paveikslų teatrus.

SMARKUS BOMBININKAS.

Bostono policija gavo anonimišką laišką, kuriame pranešama, kad laike kelių dienų bus išsproginta keletas valdiškų įstaigų, bus užmušta gubernatorius ir daug kitų ypatų. Kol kas tie visi grąsinimai neišsipildo ir Bostono policija mano, kad nepasirašęs bombininkas priguli prie tos rūšies žmonių, kurie moka tik gązdinti, bet savo grąsinimų niekados nepildo.

VOKIEČIŲ AGENTAI KURSTO DARBININKUS.

Amerikoj randasi nemažai vokiečių agentų, kurie pasitarnaudami savajai valdžiai, kursto didžiųjų Amerikos dirbtuvių darbininkus prie kėlimo riaušių ir suiručių. Ypatingą domą vokiečių agentai kreipia į ginklų išdirbimo dirbtuves.

Nesenai kilo didelės riaušės tarp darbininkų vienoje iš didžiausių Amerikos šautuvų dirbtuvių "Remington Arms Co.", kitą, Ilgeporte, Conn.

Šioje dirbtuvėje dirba arti 6.000 tūkstančių darbininkų ir visi jie nuo balandžio mėnesio iki šiam laikui buvo patenkinti darbo sąlygomis, kurios nėra blogos.

Šiomis dienomis gauta iš Bridgeporto žinių, kad "Remington Arms Co." darbininkai streikuoja. Bridgeporto miesto majoras, W. W. Pennfield'as, tvirtina, jog suirutės sukėlė ne kas kitas, kaip tik vokiečių agentai, kurių tikslu yra priversti Amerikos fabrikantus nustotu išdirbinėti ginklus Europos kariaujančioms viešpatijoms.

Laike įvykusių Bridgeporte riausių, nukentėjo jau kelios dešimts žmonių. Policija sunkiai sužeidė keliolika minėtos dirbtuvės darbininkų.

NORĖJO IŠSPROGINTI DAUG LAIVŲ.

Suvienytųjų Valstijų kivirčai su Vokietija dar neužsibaigė. Apsimainymas notomis tarp tų dviejų viešpatijų nepasiekė pageidaujamo tikslo ir yra galimu dalyku, kad dar prisieis parašyti ne vieną notą, pakol amerikiečiai susitars su vokiečiais. Šiais laikais Suvienytų Valstijų valdžia gavo nuo Vokietijos atsakymą ant antrosios notos. Nėra ko ir sakyti, kad vokiečių prisiųstasis atsakymas, galėtų patenkinti šios šalies valdininkus. Svarbiausi Suvienytų Valstijų reikalavimai ignoruojami. Prezidentas Wilsonas, pasitaręs su valstijų sekretoriumi Lansingu, rengia Vokietijai trečiąją notą, kuri žadanti buti labai aštri.

Washingtono diplomatai tvirtina, kad padėjimas esąs labai kritiškas. Jei vokiečiai nesutiks išpildyti trečioje Wilsono notoje išreikštus reikalavimus, gali santikiai tarp Washingtono ir Berlyno ant tiek pablogėti, kad ir pilnas diplomatiškų ryšių sutraukimas galėsiąs įvykti. Tūli pradeda kalbėti ir apie karės pavojų.

Žinios iš Lietuvos.

VELNIO KALNAS PADUBYSYJE.

Dubysos upė senovės Lietuvoje skaitėsi šventa upė. Rašo "Russ. Sl." korespondentas A. Šumskis. Apie Dubysą yra daugybė pasakų ir padavimų, iš giliausios senovės, kuomet dar nei istorija nerašė. Ties Dubysa ir mūšių būta dažnų ir narsių.

Čia-pat Lietuva sutikdavo ir kryžiuočius. Dar ligi šiol viršunėse staigių jos skardžių tebėra pilekalnių.

Ypatinga vieta šituose senovės mūšiuose buvo pilekalnis, žmonių vadinamas Velnio kalnu.

Mes nežinome, ar vokiečiai žinojo, kokią pasakinę reikšmę turi šitas pilekalnis Lietuvai; vis delto jie sustiprino jį kuopuikiausia. Ant jo pastatė dėvynias patrankas ir dešimtį kulkasvaidžių ir pradėjo nuo kalno pragarišką ugnį; tuo dar labiaus sutvirtino Velnio kalno vardą.

Prie to kalno prieiti rodės negalima jis stovėjo tuoj už Dubysos upės slėnio.

Patekėjo mėnuo, apšvietė pražydusių obelių ir vyšnių sodus. Lengvutis vėjelis dvelkė bezdų kvapą. Sugriaudė patrankos, ir mūsų pėstininkai griuvo per Dubysą. Per visą naktį buvo kanonada, visą naktį šaulių srovė slinko žemyn nuo skardies, bridо per upę po kulipkom, dešimtimis tūkstančių krintančiom kas minutė, audringoje ugnyje priešininko armotų. Ir kilo augštyn staigiu skardžiu.

Vokiečiai šitą mūsų durtuvų ataką sutiko, šypsodamies; šitą jų paniekinimo nusišypsojimą, mes matėme ir užmūštųjų veiduose: jie krito kaip tik nuo durtuvų.

Visą naktį ėjo šauliai į Velnio kalną, o rytą pasekė juos ir kavalerija, raita ir nusėdusi, atakuodama priešininką iš visų pusių.

Vos tik švintant, šauliai jau buvo ties kalnu, o paskui ir ant pat Velnio kalno.

Visą dieną mūšėsi. Mes taippat nusileidom į upę. Mūsų arkliai slydo ir griuvo per padrėkusius šlaitus. Iš visur sriuveno šaltiniai.

Matėsi lavonai arklių ir galvijų, ganiusių žaliame slėnyje ir dabar nušluotų priešininko ugnies audros.

Dar mums tebeinant apačia, vis rodės, kad slėnys pilnas šovinių ir kulipkų, visą laiką švilpusių ant mūsų galvų ir aplink mūs.

Priešininkas siuto; iš jo rankų į mūsų perėjo armotos, kulkasvaidžiai, šoviniai; pamažu pasidavė visas Velnio kalnas, kol su visa manta ir sustiprinimais neatsirado mūsų rankose.

Bet vokiečiai, kaip pasiutę, vėl ir vėl atakavo, norėdami atsiimti armotas, kulkasvaidžius ir šovinius, patekusius mums, ir apsiginti nuo negarbės.

Per žiūroną matėsi, kaip oficieriai-prūsai varė šoblėmis savo kareivius į mūsų ugnį.

— Mirkite, tik sugrąžinkite armotas! — šaukė jie iš užpakalio, ir prūsai vėl bėgo ant mūsų.

Jiems ateidavo talkos.

Tada jie atgydavo, darydavos atkaklesni. Mes atmūšdavome jų atakas ir žengdavom pirmyn.

Tečiaus ir vakaras atėjo, o mūšis vis dar į nėkatrą pusę nekrypo.

Iš visų pusių kaukė armotos, šoviniai lėkė, kulipkos švilpė.

Vokiečiai dar sykį kibo į mūs.

Pusračiu išsisklaidę, ėjo atkalne pėstininkai ir šviežia raitarija ėmė juoduoti viršunėje.

Atėjo baigiamoji mūšio valanda. Kas išturės

Štai priešais mūsų kariuomenę pasirodo jaunas mūsų generolas, ant vėjo plastančiu apsiaustu, blizgančia šoble rankoje.

Jis drąsiai šuktelėjo

— Ačiū, vyručiai! Paskui mane, pirmyn!

Ura!

Šiuo savo pakvietimu užkrėtė visus. Nuo to "ura" ėjo kažinkoks karingas ūkas; tai buvo tautų mūšis. Umai nutilo patrankos, tik kulkasvaidžiai betarškė, skambėjo dzydos, šoblės.

Priešininkas buvo atmūštas.

Reipo akys nou lavonų užmūštų prūsų ir bavarų, nuo gurguolių įmtinių ir sužeistų.

Mūšio triukšmas vis kilo. Antrą kartą per tą pat mūšį užtekėjo mėnuo ir apšvietė mūsų laimėjimus: devynias baisias armotas, atimtas iš priešininko, kalnus šovinių ir dešimtį kulkasvaidžių.

Mes nugalėjome.

"Ryg. Garsas".

DUBYSA.

Baisias dienas pergyveno Dubysa. Atėjo balandžio mėnuo; išaušo ant Dubysos pavasaris; sužaliavo miškai ir pievos; artojai ramiai sėjo laukus; piemenėliai ganė bandas; tik staiga, kaip kokia audra, užpludo nuo vakarų vokiečių kariuomenė ir viskas suiro, sumišo.

Nuo šv. Jurgio prasidėjo ant Dubysos baisūs mūšiai ir tęsėsi su mažu pertrūkiu beveik mėnesį. Mūsiškiai apsikasė kairiajame Dubysos krante, vokiečiai dešiniajame, per kokį šimtą sieksnių vieni nuo kitų. Dienomis dundėjo armotos, naktimis gi tratėjo šautuvų ir kulkasvaidžių šuviai, — mat, mūsiškiai rengėsi pereiti upę; daug sykių jiems tatai nepasisekė; ant galo 5 gegužio, perėję Dubysą, pertraukė jie vokiečių frontą tarp Butkiškės ir Ariogalos. Po to vokiečiai atsitraukė nuo Dubysos ir tapo pastumti iki Gistos (už Veliuonos) ir Mitvos (už Juodaičių) krantų. Gegužio 14 mūsiškiai, paspaudę vokiečius, išmūšė juos iš apkasų ir buvo jau beveją į Raudonę ir Girkalnį, bet vienoj vietoj vokiečiai pralaužė mūsų frontą ir mūsiškiai turėjo vėl traukties iki Dubysos, — ir prasidėjo ant Dubysos nauji mūšiai.

Gegužio 22 musiškiai, perėję Dubysą, vėl pastumė vokiečius ir dabar eina mūšiai ant Ašmenos (tarp Seredžiaus ir Veliuonos) ir Mitvos krantų. Kasdieną anoj pusėje smilksta apie desėtką gaisrų.

Dubysos krantai dabar liūdnais atrodo: sudeginti visi malunai; daug iškirsta ant krantų medžių; jais užversti į Dubysą takai; po krantus baluoja kareivių kapai, pažymėti žemais kryžiais; nors gegužio mėnuo — ne čiulba čia, kaip kitamet, lakštingalės, nesilanko žmonių buriai, vien kur-nekur maudosi nuvargę kareiviai ir plukdo savo žirgus. Jei čia išmėtytos kulkos sudygtų, tikrai per tokį tankumyną ir zuikis nepralįstų. Anot kareivių, Dubysa — tai antroji Bzura.

Čekiškės miestelis guli tarp Seredžiaus ir Ariogalos per du verstų nuo Dubysos. Balandž 16 dieną pribuvo čia burelis vokiečių raitelių ir gyveno per tris dienas; atėjus mūsų kariuomenei, vokiečiai išsinešino. Prasidėjus mūšiams ant Dubysos, šautuvų kulkos nepasiekė miestelio, bet armotų šuviai krito čia gausiai Pirmas mūšis čia buvo šv. Morkaus dieną; tą dieną vokiečių granata numušė nuo bažnyčios bokšto kryžių; į bažnyčią granatos pataikė dar ketvertą sykių, bet sienų nepramušė, vien murą aptrupino. Nukentėjo ir stovintieji apie bažnyčią namai: į bažnyčios tarnų namus pataikė du šuviu, į kleboniją vienas; penkeri namai nuo šuvių sudegė, o pramūštų daugybė.

Čekiškės parapija dabar pilna pabėgėlių iš anos pusės Dubysos su arkliais, karvėmis, avimis ir kiaulėmis; yra žmonių, kurie nepasigaili pabėgėlių, bet yra ir pabėgėlių be sąžinės, — gano jie po dobilus, pievas, net po rugius, perspėjami, atsako: pažiūrėk, ką mums padarė. Sunkūs laikai. Viešpatie, suteik greičiaus ramybę!

Padubysio gyventojas.

Iš "R. Garso."

Iš Liet. Gyvenimo Amerikoje.

SCRANTON, PA.

11 d. liepos 1915 m., šv. Juozapo lietuvių parapijos buvo laikytas pusmetinis susirinkimas; svarstyta įvairūs parap. reikalai, jų tarpe svarbiausis nutarimas statyt lietuvių mokslainę. Bravo, scrantoniečiai! Provos bažnyčios su paklydeliais davė matyt lietuvių visuomenei, kad scrantoniečiai sumaningesnio dalyko ir neįsteigią padaryt, kaip tik peštis už bažnyčią. Ne! visai ne! Idėjos puikios! Katalikai, išlošę bažnyčią, žymiai pradėjo kilti iš tamsumo bangos. Klauso savo dvasiško vadovo, klebono, gero katalikų veikėjo, kun. J. Kuro ir šiandien gali pasigirti, kad turi sutaupinę saviršum $12,000 (tūkstančių) dol. Tai-gi drąsiai gali pradėt statyt mokslainę ir seserims namus. Statymui ir komitetas išrinktas: klebonas kun. J. Kuras, Jurgis Zimavičius, Antanas Žemulis, vargonin. A. Sodeika, Jonas Leškauskas ir Mot. Navickas. Tikimes, kad komitetas, suprantąs mokyklos svarbą, tversis už darbo.

Liepos 6 d. bažnyčios sklepe atsidarė vasarinė lietuvių kalbos mokykla. Ją lanko 160 vaikų, kiekvienas užsimoka 50 c. ant mėn. Mokytojauja varg. A. Sodeika ir J. Matulaitis. Šis tai ir liudija scrantoniečių mokslainės troškimą.

Scrantonietis.

MAIZVILLE, PA.

Čia jau keletas metų kaip yra šv. Liudviko lietuvių parapija. Lietuvių skaitoma apie du šimtu su viršum šeimynų, vienok parapija vos laikos ant kojų. Pereitam rudenį netikėta ugnis uždavė da vieną smūgį. Mes vis-gi nenusiminėme! Susirinkome, pasikalbėjome ir pradėjome statyti naują bažnyčią, be kurios mes būtume da labiau išklydę. Štai, liepos 5 dieną, nors da darbas nebūvo užbaigtas visai, bet norėdami pasinaudoti nedirbama diena, apvaikščiojome jau naujos bažnytelės pašventinimo iškilmę.

Iš aplinkinių miestų lietuvių draugystės neprisidėjo, nors mūsų parapijos žmonės jiems padėjo pastatyti puikias mūrines bažnyčias. Mes vis-gi, nors ėsame labai blogame padėjime, ne kiek nenusimename! Surengeme iš vietinių draugysčių labai gražią parodą, kuo mes parodėme, kad galime patys apsieiti, jeigu tik visados laikysimės tokios vienybės, kokia buvo tą dieną, ir neatsisakysime pasirodyti lietuviai kaimynai! į jūsų broliai panašias iškilmes.

Iš aplinkinių miestų lietuvių draugyščių vos tik viena šv. Jurgio kareivių ir jaunų vyrų muzika dalyvavo mūsų iškilmėje, už ką jiems nuoširdžiai ačiū. Parodai ir pamaldoms diena buvo labai puiki. Šiaip žmonių buvo diktokai. Šventino mūsų padegėlių bažnytėlę J. M. Arcivyskupo atstovas kun. J. Kaulakis.

Negalima čia nepažymėti keletos merginų iš Maizville's, kurios su dideliu pasišventimų tą dieną rinko naujai bažnyčiai aukas. Visa parapija turi būti už tai joms labai dėkinga. Vyrai-gi surengė pikniką parapijos naudai.

Pamaldos ikišiol laikėme rusinų-unijotų bažnyčioje, nors kaip kuriems ar tai iš savo nežinojimo, ar tai stačiai iš kokio blogo noro tas nepatikdavo ir patys nereikalatidami dažniausiai jokios bažnyčios, atkalbinėjo ir kitus į jąją eiti, sakydami, kad tai girdi, tokia pati cerkvė, kaip Rusijoje, nenorėdami suprasti kad rusinai unijotai toki pats katalikai, kaip ir mes, tik ką su įvairiomis apeigomis.

Jau mes matėme, kad tik vienybėje mūsų galybė, tai-gi išliskime iš užkampių ir išsižadėję neapykantos, barnių, pametę klaidinančius mus vadus, padavę vienas kitam brolišką ranką, imkimės bendro darbo! Pastatysime mes savo parapiją ant tvirtų pamatų, apsimokėsime skolas lankydami bažnyčią, pakilsime doroje, taip kad lietuvio vardas nebus su tokiu paniekinimu tariamas, kaip daroma ikišiol. Nelaukime pagelbos iškitur, — kiti mums nepadės. Patys veikime.

Tik imkimes, vyrai, prie darbo, o ką negalėsime atsiekti tai Augščiausias mūsų Tėvas paduos savo ranką vaikams!

Kun. Pr. Augustaitis.

MT. CARMEL, PA.

Birželio 23 d. surengta čia lietuvių šv. Kryžiaus mokyklos vaikų vakaras. Buvo dainų, deklemacijų, žaidimų, komedijėlė "Nepasisekė Marytei", klebono prakalba ir antgalo dovanų ir diplomų dalinimas mokinėms, už baigusiems mokyklą.

Žinelė, kaip matote, apysenė, bet svarbi. Nesulaukdamas "Drauge" pranešimo apie tą atsitikimą, pasistengsiu pats tą atsakoti įspudžius, išneštus iš to vakaro.

Mt. Carmel'o lietuvių mokyklos vaikų vakaruose atsilankiau kelissyk ir nei sykio nesigailėjau tai padaręs. Bežiūrint, beklausant jų prastų, bet gražių, kartais patrijotiškų, kartais pamaldžių dainavimų, vaidinimų nenoromis išsirita ašara, kas da niekad man neatsitiko prašmatniausiuose suaugusių vaidinimuose. Argi neįspudinga, sakysime, buvo pantomimija: "Lietuva mano, brangi tėvyne"? Gražūs žodžiai, graži gaida, gražūs, gestai mergaičių, apsisiautusių Lietuvos vėliavomis. Komedijėlės vaidinimas nevisiems lygiai gerai nusisekė. Užtai dainavimu negalėjai atsigerėti. Publika nemažai prisijuokė iš vaikų juokdarių žaislo. Galėjai pasidžiaugti dagi mergaičių šokikių su būbneliais vykusiu kaip ir baletu.

Antgalo, iškilmingiausia valanda buvo, kai ant estrados, išpuoštos gėlėmis, pasirodė šešios mergaitės, užbaigusios mokyklą. Jos dėkojo klebonui ir šv. Kazimiero seserims už suteiktą joms globą ir mokslą. Žadėjo neužmiršti mokyklos ir toliau ūgdinti dorybių, tėvynės meilės ir mokslo pasėlį, kurį įdiegė jų širdyse mokykla. Tai pirmutinės mokinės pilnai užbaigusios mokyklą ir gavusios diplomus. Kai jų skaitlius pasidaugins, tai reikia tikėtis, mūsų lietuvių nereikės verste versti, raginte raginti prie savos katalikiškai—lietuviškos mokyklos. Tikėkime, sulauksime šviesesnės ateities!

K. J. V.

WATERBURY, CONN.

Nelabai senai tapo pagarsinta apie susitverimą naujos darbininkų organizicijos po vardu "Lietuvių Darbininkų Sąjunga" Josios tikslas bus vienyti lietuvius darbininkus, po krikščioniškos dėmokratijos vėliava. Waterburiečiai tame reikale nemano nusileisti kitoms kolonijoms. Štai, 8 d. liepos š. m., buvo pranešta kai-kuriems susirinkti apsvarstyti tąjį begalo svarbų klausimą. Ant paskirto laiko pribuvo kun. F. Kemėšis ir išaiškino svarbesniuosius L. D. S. konstitucijos punktus. Sutikome su dideliu džiaugsmu, ir tuojau sutvėrta iš eilės L. D. S. 5-ta kuopa.

Valdyba išrinkta iš šių asmenų: pirmininkas, p. J. B. Šaliunas, jo pagelbininkas, p-lė Ona Stalioniutė, raštininkas, p. Boleslovas Buškus, iždininkas, p. J. V. Kovas, iždo globėjas, Kazys Junevičia. Susirinkimus nutarta laikyti kiekvieno mėnesio antrą nedėldienį senoje parap. svetainėje, 7-tą val. vak. Susirinkimai bus atliekami su programu susidedančiu iš paskaitų, deklemacijų ir tt. L. D. S. leis laikraštį tautiškai—katalikiškoj dvasioj. Tą patį vakarą, įkurimui savo organo, L. D. S. 5-tos kp. nariai suaukojo $300. Kiti pasižadėjo daugiau. Narių prisirašė 15.

Tikimasi, kad L. D. S. Waterbury'je turės didelį pasisėkimą ir greitų laiku galėsime narius šimtais skaityti.

Katalikiškai spaudai platintį, generališku agentu paskirtas p. J. V. Kovas. Vietiniai lietuviai norėdami sužinoti apie L. D. S., sujvairiais paklausimais kreipkitės pas 5-tos kp. rašt. p. Buškų, 866 Bank st. L. D. S. 5 kuopa apie savo veikimą garsinsis "Kataliike" ir "Drauge". **Kudlius.**

HARTFORD, CONN.

Smagus Vyčų piknikas.

Birželio 27 d. š. m. šv. Kazimiero J. A. Dr-ja ir L. Vyčių 6-tą kuopa turėjo pirmą išvažiavimą į miškėlį, į tam tyčia prirengtą vietą Burnside Parke. Suvažiavo gražus burelis jaunimo. O kad piknikas buvo plačiai garsinamas, tai ir žmonių prisirinko daug, ypatingai moterėlių su mažais vaikučiais.

Buvo svečių ir iš kitur. Iš New Britain, Conn. apsilankė nemažai jaunimo. Manchesterio Vyčiai tiesiog savo dainomis visus sužavėjo. Traukiant Vyčių himną, visas miškas skambėjo.

Toliaus išpildyta programelis į kurį įėjo žaislai, šokiai ir kiti margumynai.

Laike pikniko buvo vartojamos "sodes" ir šaltakošė.

Linksmai jaunimas praleido laiką ant šio pikniko ir, pažaidęs, pasilinksminęs, išsiskirstė namo. Atsisveikinant sudainuota Tautiškas himnas.

K. korespondentas.

BATAVIA, ILL.

Skaitai žmogus laikraščiuose visokių žinių-žinelių iš visų Amerikos lietuvių kolonijų ir matai, kad visur krutama, dirbama. Tik mūsų miestelis visad lieka aplenktu. Gal ir todel, kad čia katalikiškoj dirvoj nieko neveikiama, nors čia lietuvių randasi nemaža, ir visi katalikių motinų auklėti. Čia randasi keletas cicilikų arba, kaip jie save vadina, pirmeivių, kurie rodo daugiau veiklumo, bruka, siulo kiekvienam savus šlamštus ("Keleivį", "Laisvę", "Šaką", "Naujienas" etc.), vienu žodžiu, darbuojasi, kad tik savon pusėn patraukus. O mūsų katalikai tebemiega ir nieko neveikia katalikiškoje dirvoje.

Gyvuoja čia D. L. K. Gedimino Dr-ja. Bet ir tos draugijos vadeles mūsų cicilikams pasisekė pagauti į savo rankas. Ir kągi nepagaus, kada katalikai iš kitos pusės neparodo nė mažiausio veiklumo O jį parodyti būtų labai lai kas.

Darbai šioj apielinkėj eina silpnai. Iš kitur pribuvusiam darbas gauti sunku. **Batavietis.**

ALBANY, N. Y.

Tarp įvairių tautų šiame miestelyj ir lietuviai užima šiokią tokią vietą. Tarp lietuvių randasi netik paprastų darbininkų, bet taip-pat biznierių, namų savininkų. Darbai vidutiniškai slenka.

Bet iš dvasinio atžvilgio labai žemai albaniečių stovima. Laikraščių skaitymas visai nėra madon inėjęs. Tik karei ištikus jų šiek-tiek smarkiau griebtasi.

Lenkų laikraščių agentura pertraukia kasdien 10—15 egz. "Kataliko". Pakalbinus, sutiko taip-pat pertraukti kas savaitę po kelius "Draugo" numerius. Tai laikraščius beskaitydadami gal išdailins albaniečiai savo šerstį.

Nelaimė dar ir tame, kad čia smarkiai įsigalėjus lenkystės dvasia ir nemaža lietuvių neriasi iš savo kailio, o lenda į lenkų. Taip vietos R. K. pašalpinė šv. Jurgio Draugija, kuri gyvuoja nuo 1910 m., turi pirmininką, kuris kiekvienam įstojančiam į tą draugiją aiškina, kad norint gauti pomirtinę, reikia rašytis prie kokio ten lenkų susivienijimo, panašų S. L. R. K. A. Še tau, kad nori. Ar negeriau būtų stiprinti savas katalikų susivienijimas, vieton nešti savus dolerius lenkų "Žvionskams"?

Aukų nuo karės nukentėjusiems lietuviams niekas nerenka. Ir dar stebiasi žmoneliai, kada išgirsta, jog po kitus miestelius renkamos tam tikslui aukos. Gird, kur tas aukas siųs, Lietuvoj jokio komiteto negali sutvert, nes ruskis neleidžiąs. Už aukų rinkime apsileidimą kaltinti perdaug negalima, nes lietuviai rengiasi pasistatyti sau bažnytėlę. Turi jau žemės tam tikslui apsipirkę. Lietuviams savo bažnyčia labai reikalinga, vien jau ir delto, kad dabartiniu laiku priguli prie lenkų parapijos. Antra vertus, nors nuvargin ti aukomis bažnyčios statymui, bet galėtų dėti šiek-tiek aukų nuo karės nukentėjusiems lietuviams, tik reikėtų mažiau smukles lankyti. Jos tai didžiausią lietuvių uždarbio dalį ir nusineša.

Su Lietuvių Peticija irgi nesusipratimas. Išgirdus apie parašų rinkimą, šv. Jurgio draugija persisiųzdino peticijos lapų ir 18 d. birželio išdalino savo nariams. Bet kadangi niekas nepaaiškino ką daryti su tais lapais ir kokiu tikslu jie išdalinti, tai dauguma taip ir laiko namie tuos lapus. Bet tas dalykas gal šiaip taip susitvarkys.

Nemažai čia randasi jaunimo ir kalba apie sutvėrimą kokio nors kliubo ar Lietuvos Vyčių kuopos. Bet nesirandant kam aiškinus apie tos organizacijos tikslą, taip ir skęstama nesusipratime ir miege. O jis metas būtų nusikratyti.

A. Žvirblis.

ROCKFORD, ILL.

Gal nei vienam mietelyj nerasime tokių "puikių" moterėlių, kaip kad šiame miestelyj. Pas mus negalima ramiai gyventi: eisi, dirbsi, sėdėsi, negirtuokliausi, arba atbulai, vis bnsi negeras. Nieko stebėtino, jeigu taip daro užmetimus laisvamaniai katalikams, bet kad tai daro katalikai katalikams, tai matau reikalą pasidalinti ta žinia ir su kitų vietų lietuviais katalikais. Prieš tulą laiką buvo sumanyta sutverti A. L. R. K. Mot. Sąjungos kuopą. Vieną nedėldienį vietinis klebonas užsakė iš sakyklos kad po pietų bus susirinkimas, kur bus tveriama minėtoji kuopa. Paskirta valanda susirinko moterys, merginu nemažas skaičius ir iš kurių kuopa likosi sutverta, bet tuloms "glauniausiom luživuninkėms" tai, žinoma, nepatiko, na ir palei do savo agitaciją moterų tarpe, girdi: kas tai per "kuopa", tai yra pagoniškas vardas, mums reikia katalikiškos! Tas nedaug ką minėtai kuopai kenkė, bet štai ir pati kuopos pirmininkė nėva pradeda įstatus "kritikuoti", mat, jį tankiai serga, o vis neilgiau kaip 2—3 dienas. Jai Moterų Sąjunga nepatinka delto, kad pašelpos už 2—3 dienas nemoka. Dauguma moterų, supranta dalykus geriaus, negu minėtoji pirmininkė, delto ir neatsižvelgdama į jokias agitacijas, rašosi prie 9 kuopos ir stengias ją padidinti. Ateis laikas kuomet tokios agitatorkos bus nustumtos į prideramą vietą.

Dabarties pas mus tai pikenikų gadynė. Vieni rengia vienokius, kiti kitokius, taip kad galima pasirinkti pagal savo noro. Net ir naktimis buna pikenikų, pavyzdžiui, "Kanklių" naktinis piknikas. "Kankliečiams" tas labai patinka; net žada ir tankiau surengti piknikų naktimis....

Po visų laisvamaniškų "misijų", mūsų katalikai, kaip girdėti, žada ir nenusileisti. Jie mano ant rudens surengti prakalbas, į kurias pakvies geriausius katalikų kalbėtojus. Tai linksma naujiena. Mūsų katalikai ikišiol daugiausia dirbo iš vien su tautininkais-laisvamaniais, bet Šliupas mus perskyrė ir dabar jau vieksime kas sau.

Po ilgo "stenėjimo", mūsų biznieriams (daug pridėjus iš kitų laikraščių), pasisekė iš leisti savo apginimui laikraštuką "Rimbas". Skaitant tokius raštus ir pikta ir graudu darosi: ką visas pasaulis ir ką visi pažangesni (čia ne laisvamanius aš vadinu pažangiais.) lietuviai giria ir džiaugiasi tokiais darbais, tai mūs redaktorius su ledėjais piktinas ir visus kitus išniekina. Pavyzdžiui, rengiamos be svaiginančių gėrimų vestuvės, jie kaip imanydami išjuokia. Sulig jų nuomonės, tokie rengėjai tyko tiktai iš kitų gauti, o patys nenori pirkti. Vietos lietuviai neturėtų mažiausia domos į tokius raštus atkreipti, nei į tų raštų redaktorius vaikiškus žeidimus. Mes turime žengti ir taikyties prie gyvenimo, prie doro ir blaivaus gyvenimo! **B. V.**

BROOKLYN, N. Y.

Nuo tulo laiko čia apsistojo L. Grikštas I. W. W. unijos organizatorius ir "D. B.", sklei-

dėjas. Beveik nėr to subatvakario ir nedėlios vakaro, kad jis nepasakytų "prakalbą" ant Roebling ir Grand gatvių. Grikštas savo "prakalbose", agituodamas už savo uniją, prikalba tiek nesąmonių apie viską ir visada kalba taip juokingoj formoj, kad jeigu kam norisi pasijuokti, tai tik reikia nueiti minėtam laike ir vietoj, o juokų lyg valei.

Bet jis savo juokuose baisiai susikirto su "Laisvės" Raudondvariu (Grikštas taip vadina "Laisvės" spaustuvę) t. y. perstatė labai nešvarioj spalvoj "L." red. L. Pruseiką ir kitus. Na, žinoma, "raudondvariečiams" baisiai tas nepatiko ir jie 9 liepos L. Grikštui parengė specijališką pasiaiškinimą, t. y. tiems visiems Grikšto išsitarimams padaryti galutiną smugį.

Žmonės sužinoję tą vakarą bėgte bėgo į "Tautišką Namą", kad net sienos tempėsi.

Kada prasidėjo tas viskas formališkai vystytis, tai jau buvo tikras "teatras".

Tas tuščias žmonių susirinkimas neapsimokėtų visai garsinti, bet kadangi čia pasirodė tikras cicilikų veikimas, tai pašvęsiu kiek laiko. Ant estrados stovi cicilikų tėvas, Šukis (apsirikau, juk tai Šliupas jų tėvas, kaip kiti sako, Šukis tik taip kaip patėvis), o antroj pusėj Grikštas su knygomis ir laiškais. Abudu pasiskirę po raštininką. Stambi nešvarybė buvo užmesta L. Pruseikai. Ją Šukis perstatė taip: būk "Waterbury, Conn. 1912 m. socijalistų surinktas aukas L. Pruseika prakaziriavo". Grikštas priduria kad ne jis vienas, bet sykiu su kitais.

Tuom kart J. Šaltis (Salaševičius) kalba iš publikos klausdamas, kas šį vakarą parengė: ar Grikštas ar kas kitas? Vadindamas Brooklyne publiką auksinia, užbėga L. Pruseika ant estrados ir nieko nesiprašęs kalba: "Šį vakarą parengiau aš ir Šukis, ir esą, Grikštas čia nieko neturi". Pasigirsta iš publikos daug balsų. kad Pruseika eitų šalin nuo estrados, Pruseika bando kalbėt, bet negal per publikos užimą.

Šaltis iš publikos šaukia, kad apie socijalistų reikalus gal diskusuot tik socijalistai, o apie unijistų unijistai, čia-gi, esą, priėjo visokios publikos, kuri apie tokius dalykus nesupranta.

Publika šaukia, kad Šaltis nustotų kalbėjęs. Pruseika laukia ausis suglaudęs ir pradeda graudžiai prašyti publikos: "Brooklyno kriaučiai, aš jums daug prakalbų sakiau apie jūsų uniją, aš esu Siberijoj buvęs, aš esu turtingos giminės, mano tėviškė verta 20.000 rub. ir kada dabar mane taip apšmeižė, jūs man neduodat pasiteisint. Dieve mano, juk Grikštas baisiai mane šmeižė! Aš Waterbury, Conn. buvau pas senus žmones, kurie turi kelias dukteris na, ir koki davatka pamatė mus per langą kortoms lošiant, tai parašė korespondenciją į "Kataliką"; kad mes kaziriuojam".

Publika pradeda šaukti: "Gana, gana, duok Grikštui kalbėt!" Toki marmalienė tęsiasi gan ilgai. Šukis stato Grikštui jo užmetinėjimus ant gatvės išsitartus, o Grikštas jam duoda skaityti laiškus. K. Liutkų įvardina melagium. Tas užbėgęs ant estrados teisinasi, o Grikštas pakiša jam skaityti laišką. K. Liutkus skaito, net rankos, dreba. Iš publikos šaukia, kad biznieriai visi melagiai.

Bet kur čia viską aprašysi. Suminėti buvo visi cicilikų stulpai, kaip užmušikai a. a. kun. Žebrio, kuriuos L. Grikštas pripažino, kad dar pats išbraukęs iš socijalistų kuopos.

Šukis ginasi būk anie nebuvo socijalistais.

Tas tęsėsi iki 11 val. nakties.

Dabar Grikštas kalba savo paprastose vietose ir dar smarkiau varosi prieš "Raudondvarį".

Tai tokios brooklyniečių cicilikėlių "sorkes".

Ir tik stebėtis reikia: publika ant jų grudasi, renkasi panašių niekų klausytis. Bet pamėgink šaukti prie ko nors rimto, tai tartum negirdi.

Nejaugi panašiai visur dedasi?

P. M.

Chicagoje.

CHICAGOS VARGONININKŲ KUOPOS METINIS SUSIRINKIMAS.

Aną dieną Beethoveno konservotorijos butę įvyko Chicagos vargonininkų metinis susirinkimas.

Tarp kitų nutarimų tapo nutarta išleisti vaikams dainų rinkinėlį, nes iki šiam laikui nėra panašaus atsakančio rinkinėlio, kuris tiktų mūsų parap. mokykloms.

24 d. rugsėjo surengti didelį, religijinį koncertą šv. Jurgio Bažnyčioje.

Paskui tapo išrinkta valdyba: pirmininkas — A. Aleksandravičius, vice-pirm. — J. Jakutis, raštininkas — K. Mikalauskas, kasininkas — B. Janušauskas, kasos globėju — V. Nickus, knyginingkų — B. Lauraitis, dirigentu — A. Pocius. Kvotėjais: A. Aleksandravičius, V. Daukša ir A. Pocius.

Muzikas.

XIII L. VYČIŲ KUOPOS SUSIRINKIMAS.

Liepos 14 d. Vyčių XIII kp. ant Town of Lake (šv. Kryžiaus parapijoj) laike savo mėnesinį susirinkimą Davis Square salėje. Susirinkiman pribuvo nemažas narių burėlis. Rimtai apsvarstę kuopos begančius reikalus, tarėsi ką veikti ateityje. Visi sutiko surengti vakarėlį su margu, kaip genis, programelių, ir ne vėliaus kaip pradžioje rugsėjo mėn. Nežiūrint vasaros karščių, nutarta atnaujinti debatus ir po trumpo poilsio vėl pradėti lavintis, idant pasekmingiau galima būtų ateityje veikti tautiškoje dirvoje. Kadangi šiame susirinkime dalyvavo didesnis narių burelis, tai vėl perbegta svarbesnieji L. Vyčių III Kongreso nutarimai; ypatingai mūsų kuopos narius linksmino, organo įsteigimas. Visi vienbalsiai tam sumanymui pritarė, prisižadėdami platinti būsimąjį Vyčių organą ir sušelpti jį aukomis. Aukų rinkimui išrinktas V. Rukštalis.

Į vietas nesilankiusiųjų ant susirinkimų valdybos narių; pirmininko pagelbininke išrinkta Ona Marozaitė, kasos globėja P. Mičiulaitė.

Nenusisekus pirmajai gegužinei iš priežasties lietaus, nutarta surengti antrą, kuri bene įvyks 8 d. rugsėjo. Išlaidas to išvažiavimo nariai sutiko apmokėti iš savų kišenių. Paskiaus moksleivis J. P. Poška davė inešimą sutverti atletų ratelį Inešimas vienbalsiai priimtas ir tuomi dalyku tuojaus nutarta, pradėti rūpintis.

Lietuvos Vyčių XIII kuopa darbuojasi kiek išgalėdama, paremdama kiekvieną svarbesnį apsireiškimą jaunimo tarpe. Tik gaila, kad Town of Lake jaunimas nepilnai pritaria Vyčių darbui. Reikėtų jaunimui spiestis į vieną kuopą ir veikti iš vien, tik tuomet mes galėsime nuveikti daug naudingo darbo.

Reikia dar pažymėti, kad XIII kuopos Vyčiai ir aukų sumetė busimajam Vyčių organui. Aukojo: V. Rukštalis $2.00, Zingeras $1.00, p-lės Mičiulaitė 10c., V. Mažeikaitė 25 c., O. Moruzaitė 25c., L. Tijunaitė 25c. Išviso surinkta $3.85.

Lai gyvuoja Vyčiai!

Legečių Našlaitis.

KĄ APIE TAI MANOTE?

Jaunimui, ypač Vyčiams, rengiant visokias pramogas, piknikus, ar nevertėtų dar vieną pramogą surengti, kuri chicagiečiams ytin būtų paranku išpildyti. Chicagos apielinkėse turime ne vien gražius miškus, pievas, bet pašonėje turime nemažą vand ns plotą. Kodel nepasinaudoti ta aplinkybe? Gal neprošalį būtų surengus laivu ekskursiją nors kelioms valandoms. Manau rastųsi nemažai iš Vyčių tarpo, kurie panorėtų pasinaudoti taja proga, taip kad galima būtų gauti rezevuotą laivą. Kuopoms vertėtų tas apsvarstyti ir bendrai susitarus tą dalyką pradėti vykinti.

Kandidatas į ekskursantus.

PRANEŠIMAS.

Nepaminėkime, gerbiamieji, kad triačiadienyj, liepos 28 d., 1915 m., moksleivių III-čia kuopa ir L. Vyčių 14 kuopa turės įvairų programą, šv. Antano parapijos darže, Cicero, Ill., 7:30 val. vakare.

Minėtas vakaras bus neužmirštinas tiems, kurie atsilankys į jį. Delto, kad jame bus debatai temoje: "Ar Lietuviams yra Reikalinga Atletika?" Debatuos moksleiviai III-čios kuopos, prieš L. Vyčius 14-tos kuopos. Ir taip-gi bus atvaidinta komedija, bus kalbų, monologų ir ant galo pasilinksminimas.

Taigi būtų geistina, kad kiekvienas atsilankytų į tą vakarą ir išgirstų tą, ką nėra girdėjęs.

Pasitaikius tą vakarą lietui, programas bus išpildytas sekantį vakarą.

KOMITETAS.

MOKSLUS BAIGUSIEJI LIETUVIAI.

Tarp šiemet mokslą baigusių lietuvių buvo M. Žaldokas, pasekmingai. užbaigęs architekturą Armour Institute. Jau nevienas jo plenų namas puošia Chicagos lietuvių distriktus. Nors dar savo reguliario ofiso nėra įsisteigęs, bet užsiiminėja tinkamais darbais.

Dentisteriją baigė Dr. Šafranauskas. Atsidavė praktikai, pradėjęs darbuotis dr. Drangelio ofise. Linkime naujiems profesinolams kuogeriausio pasisekimo.

UŽBAIGĖ KONSERVATORIJĄ.

Birželio mėn. š. m. p-lė Adėlė Makariutė užbaigė Hinshow Konservatoriją. Gavo pijano mokytojos diplomą ir jau užsiėmė lekcijų davimų.

P-lė A. Makariutė užbaigė šv. Kryžiaus parapijinę mokyklą. — Pabaigė Lake High School. Linkėtina geriausios kloties jaunai, lietuvaitei pasidarbuoti muzikos srityje. Jos brolis, Ignas Makaras, studijuoja mėdiciną Layolos Universitete.

Antanas moksleivis.

GERAS PAVYZDIS.

Gyvumas, prakilnus pasirįžimus kur apsireiškš kur ne, bet jo nestokuos jaunuomenės tarpe. Kad taip yra, tą parodė 14 d. liepos susirinkime L. Vyčių 16 kuopos nariai, su dideliu prielankumu sutikdami iš III kongreso delegatų pranešimus. Už-vis patiko ir nudžiugino žinia apie įsteigimą savo organo, nes dar prieš kongresą L. Vyčių 16 kuopa buvo išnešus rezoliuciją steigti savo organą ir tą kuopos nutarimą priduoti kongresui. Pradėta jau ir aukų rinkimas nuosavaus laikraščio įsteigimui. Iš pasižadėjimų susidarė gan graži suma 65 dol. Bet tai tik pradžia. 16 kp. tikisi aukų organui surinkti jei nedaugiau už kitas kuopas, tai bent nemano atsistoti kitų kuopų užpakalyje.

Kuopa taip-gi nutarė paimti vieną pajų (šerą) už 100 dol. L. Vyčių Taupymo ir Paskolos Bendrovėje, kad tuo būdu padidinus aukas Lietuvos Vyčių sumanytiems namams.

Sušilus orui, susirinkimai bus laikomi sykį į mėnesį — pirmoje seredoje kiekvieno mėnesio. Nutarta įsitaisyti nuosavus bufetas, kad laike žaislų būtų galima, kaip sakosi, širdį "nušveisti".

Kadangi prie kuopos priguli L. Vyčių organizacijos dvasiškas vadovas, kun. H. Vaičiunas, dabar darbuojantysis šv. Jurgio par., tikimasi kad jo pastangomis bus pritraukta narių prie knopos, taip kad reikėtų narius skaityti šimtais, o ne dešimtimis. Ir duok Dieve!

J. K.

S. L. R. K. A. Reikalai.

INFORMACIJOS S. L. R. K. A. KUOPOMS.

Apsaugos mokesčių išlyginimas.

Paskutinis 30-as Seimas nutarė pritaikinti visų narių mokestis sulig valstijų reikalavimo, pagal metus senumo; tai yra, kad kiekvienas narys mokėtų pagal savo amžį tam tikrą mėnesinę mokestį valdžios pripažintą. Mūsų lentelė mokesčių, kurią Susiv. priėmė pereitais metais, yra pritaikinta minėtajai valdžios patvirtintai lentelei ir visi nariai, kurie įsirašė į Susiv. nuo 1 d. spalio, 1914 m., moka pagal naują lentelę (tabelę), bet visi seni nariai, tai yra tie, kurie prisirašė prieš spalio mėn., 1914 m., ikišiol tebemoka visi lygiai po 50 centų, kas bertainis į apsaugos fondą, (pomirtinės), nežiūrint ar jaunas ar senas. Tas yra priešinga valdžios reikalavimams ir užtai tulose valstijose visai negalima buvo gauti leidimo (license) organizuotis; taip dalykams stovint būtumem turėję tose valstijose dabar esančias kuopas panaikinti. Taigi, idant išgelbėjus organizaciją iš tokio kėblaus padėjimo, 30-to Seimo delegatai, išdiskusavę visą tą reikalą iš pašaknių, pamatė kad kitokio išėjimo nėra, kaip taikintis su valdžios reikalavimais; užtai didele dauguma balsų priėmė tą reformą, kad visi nariai mokėtų nuo savo amžiaus, pagal naują mokesčių lentelę. Tas nutarimas ineina į galę su 1-ma diena sausio mėnesio, 1916 metų. Kiekvienas narys, pradedant su sausio mėn., turės mokėt mėnesines jau pagal amžių. Daugumui gal yra nesuprantama, kaip-tai bus nuo metų senumo mokama, todel aš čia ir noriu paaiškinti.

Kadangi sulig insurance departmento nurodymų yra reikalaujama, kad visi nariai, kurie yra prisirašę prieš 1 d. spalio mėn., 1914 m., mokėtų nuo pasiektų metų, tai yra: nuo metų dabartinio savo amžiaus. Tokiu būdu daugumui pasikeltų mokestis visai bereikalingai. Daug tokių narių rasim, kurie jau šiandie ir senoki yra, bet prisirašė prie susiv. būdami jauni; taigi jie, mokėdamikas bertainis po 50 centų ar į metus $2.00, sumokėjo jiems pripuolančią mokestį pilnai, kiek dabar yra reikalaujama pagal naują tabelę. Taigi, kaipo tokiems, jeigu reikėtų mokėt pagal dabartinius metus jų pasiekto amžiaus, tikrai būtų nuskriaustais. Užtai seimas, idant nei vienas nebūtų nuskriaustu, nutarė mokėt pagal tuos metus senumo, kiek narys turėjo prisirašydamas. Tik čia keblumas ve kame: — randasi daugelis narių, kurie vos prieš kelis metus prisirašė, būdami jau apyseniais. Tokie, nors dabar ir pradės mokėt nuo metų senumo pagal prisirašymo, bet per tą visą laiką po prisirašymui, jie kas metas nedamokėdavo po kelias dešimtis centų, o kitas gal iki dolerio ir daugiau, sulig valdžios reikalavimo. Teisybės delei, tie nariai privalėtų tuos nedamokėtus pinigus, tai reiška užvilktas mokestis, dabar sumokėti. Tokie nariai kaip sykis mano, kad, jeigu jiems reikėtų sumokėti užvilktas mokestis, jie būtų nuskriaustais, o ištikrųjų jie nebūtų nuskriausti nei ant vieno cento, tik sumokėtų tai—kas jiem priguli mokėti, kaip ir kiti moka, kurie prisirašė pagal naują mokestį. Susiv. ir už tuos narius, kurie mokėjo permažai, nešė atsakomybę taip lygiai kaip ir už tuos, kurie moka pagal taisykles; jeigu jie būtų tame laike mirę, susiv. be jokio klausimo būtų turėjęs jų pomirtines išmokėti, taigi būt susiv. nuskriaudę, reiškia už juos kiti nariai būt turėję sumokėt. Daug tokių narių mirė ir daug tokių pomirtinių likosi išmokėta iš kitų narių sumokėtų pinigų; nes jie nemokėdami tiek kiek reikia pagal savo amžiaus, buvo sumokėję vos tik kelintą dali tos sumos, kuri jiems mirus buvo išmokėta iš susivienijimo. Pertai insurance depart. ir nori, kad vis nariai mokėtų sulig pasiektų senumo metų, nurodydami, kad kitaip susiv. negalės atsilaikyti; o jeigu mokėti nuo metų prisirašymo, tai kad sumokėti užvilktus kas metas mokesčius nuo prisirašymo laiko. Ištikro tokias reformas girdėti ir nei kiek apie dalyką neapmąstant, tulam gali pasirodyti baisu; bet nei kiek nebus baisu tam, kuris į dalyką įsigilins ir gerai apsvarstys. Žinoma, būtų gerai, kad tų užvilktų mokesčių sumokėti nereikėtų ir bandysime darbuotis ant kiek bus galima, kad nuo to išsisukus, vienok jeigu jau jokiu būdu nuo to nebus galima išsisukt — turėsime sumokėt.

Jeigu jau prisieitų sumokėt būtinai, na ir mes žinom kad rasis tokių narių, kurie tas nedamokėtas užvilktas mokestis sumokėti jokiu būdu negalės, nes neturės iš ko. Užtai Seimas ir nutarė, kad kiekvienas narys su ateinančiais metais sumokėtų po 25 centus, sudarymui tokiu būdu tam tikros pinigų sumos, padengimui tų pavargusių narių nedamokėtų mokesčių. Jeigu taip prisieitų ir tuli nariai nepanorėtų primokėti, tai lieka da du išėjimu: mokėt nuo dabartinių metų senumo, be jokios baimės apie užvilktus mokesčius, arba persikelti į kitus skyrius, kuriems sveikata ir metai leidžia. Laiko da turime daugiau pusės metų, užtai iš anksto galime apsvarstyti, kam kokis kelias, koki propozicija geriau patinka — tą gali priimti.

Apie seniau prisirašusių narių metus.

Seniau, paimant keliolika metų atgalios, prirašymas į Susiv. buvo vedamas betvarkėj, arba nebuvo tokios tvarkos, kaip dabarties kad yra. Nors ir buvo vartojamos neva šiokios tokios aplikacijos, bet nebuvo ant jų pakaktinai klausimų ir tuos pačius retas kuris kaip reikiant atsakydavo. Daugelio narių visai nebuvo paduoti nei metai, kiek turėjo prisirašydami. Dabar kada susivienijimas pasidavė po valdžios kontrole, pradėjus jo registravimą, yra reikalaujama, kad susiv. išduotų kas metai valstijoms raportus apie susiv. visą stovį, kaip narių, taip ir pinigišką. Valstijų insurance departmentai būtinai reikalauja žinoti visų narių metus, ant kiek sumos kuris apsidraudęs ir t. t.

Išduodant valstijoms raportus už 1914 metus, negalima buvo pranešti narių metus, nes nevisų narių metai, kaip minėjau, yra užrašyti centro knygose. Valdžios insurance komisionieriai prisakė kad su šių metų raportu, turi būt paduoti visų narių metai be jokio išsikalbinėjimo. Todel mes padarėme reviziją visų senesnių centro knygų; išrašėme visų tų narių vardus, kurių metai nėra paduoti jiems prisirašant ir išsiuntinėjome į kuopas, idant kuopų sekretoriai pasirūpintų sužinoti jų metus; pažymėtų kiekvieno dabartinį amžių, paskui tas pačias blankas sugrąžintų į centro raštinę ne vėliau kaip 1 d. spalio, 1915 metų. Metai turi būti pasakyti teisingai, nes už sumelavimą, pagal konstitucijos teises gali būti atsakyta pomirtinė. Jeigu kuris iš tų narių, kurių vardai yra užrašyti ant blankos pasiųstos kuopos sekretoriui, atsisakytų paduoti savo metus bus skaitomas suspenduotu. Narių metai taippat reikalinga žinoti ir delto, kad reikės visiems nariams pradedant su sausio mėn. 1916 m., mokėti pagal naują tabelę sulig senumo. Daugumas kuopų nelaiko savo knygose jokių narių rekordų, neturi užrašę kada nariai įstojo, nei kiek tąsyk jie turėjo metų. Daugelis narių nežino, kada prisirašė nei kiek metų tąsyk turėjo. Kiek dabar metų turi pasiekę, man rodos kiekvienas narys gali žinoti; tiesą gali rastis tokių, kad, padėkim, nežino kokiam mėnesyje ir dienoj yra gimęs, bet metus vis-gi žino. Todel nors visiems nariam reikės mokėti nuo prisirašymo amžiaus, bet kadangi prisirašymo metus nekuriems kuopų sekretoriams bus sunkiau sužinoti, todel mes ant blankų pareikalaujame, kad būtų sužinota dabartiniai metai. Centro knygose mes turime užrašyta, kada kuris narys prisirašė (tik daugelio metų nėra); pagal gautus pranešimus (sugrįžus blankoms) mes atskaitliuosime ir žinosime kiek turėjo metų prisirašydami. Teisybė, tas užvers daugiau darbo centro raštininkui, bet darome tą delto, kad būtų lengviau tas darbas atlikti kuopų sekretoriams. Jeigu kuriam kuopos sekr. būtų parankiau pranešti prisirašymo metus, tad tokiame atvėjuje, turi aiškiai pabriežti, kad yra pažymėti prisirašymo metai, ne dabar pasiekti.

Perkėlimas vaikų skyriaus narių į suaugusiųjų skyrius.

Mūsų konstitucijoj buvo parašyta, kad vaikai prigulintieji į susiv. sulaukę 12 metų, persikelia į suaugusiųjų skyrių ant $150.00 pomirtinės ir tas taip buvo ikišiol praktikuojama. Kada pradėjome registruotis, buvo mums pranešta iš valstijų insurance departmentų, kad tas priešinasi valstijų teisėms ir kai-kurios valstijos vien tik del to atmetė mūsų registravimo aplikaciją. Todel prisitaikant valstijų reikalavimams, šių metų seimas, priėmimą narių į suaugusiųjų-skyrių nustatė kitaip: į suaugusiųjų skyrius nariai tegalės būt priimami ne jaunesni kaip 18 metų. Taigi šitas lai būna kuopų sekretoriams žinotina, kad tie vaikų skyriaus nariai, kurie dabar priguli prie susivienijimo, taipo-gi ir tie, kurie naujai prisirašys, nebus perkeliami į suaugusiųjų skyrių pakol pasieks pilnai 18 metų amžiaus. Sulaukęs pilnai 18 metų, galės persikelt į kuri skyrių norės, mokėdamas to skyriaus apsaugos mokestis sulig savo metų. Taipogi prirašant naujus narius į susiv. nuo šio laiko reikia atminti, kad į suaugusiųjų skyrius negalima priimti jaunesnius narius, kaip pabaigusius 18 metų. Jaunesnių metų nariai, tegalės būt priimami tik į vaikų skyrių, tomis pačiomis sąlygomis kaip buvo ikišiol.

Organas.

Šių metų Seimas, įvesdamas lėšų fondą, į kurį kiekvienas narys mokės po 10 centų mėnesiui, pradedant su 1 d. sausio 1916 m., atmainė kai-kurias kitas mokestis. Ikišiol kiekvienas narys mokėdavo kas metai po 10 centų Tautos reikalams ir po 5 centus į Našlaičių Fondą; dabar tos mokestys jau likos panaikintos, daugiau jų nereikės mokėt. Ikišiol kiekvienas narys, kuris gaudavo organą, mokėdavo už ji atskirai, paskutiniais metais po 75 c.; dabar toji mokestis irgi likosi atmainyta. Už organą skyrium mokėt nereikės, kiekvienas narys gaus organą dykai. Susivienijimas-gi mokės už organą iš lėšų fondo, į kurį kiekvienas narys mokės, kaip minėjau, po 10 centų ant mėnesio ir daugiau jokių kitokių į centrą mokesčių nebus, apart apsaugos ir pašelpos. Jeigu keli nariai tos pačios šeimynos prigulės į Susivienijimą (kuomet visi drauge gyvens), padėkim: vyras, moteris ir vaikai būdami metuose, tąsyk iš jų tik vienas turės mokėti lėšų fondąn po 10 centų mėn. ir tik tas vienas gaus organą, o kiti mokės tik po 5 centus mėn. ir organo negaus. Bet jeigu vaikai bus atsiskyrę nuo tėvų arba bus vedę, tąsyk jie nesivadins tos pačios šeimynos nariais ir turės mokėt lėšų fondan po 10 c. mėn. žinoma, gaudami už tą pačią mokestį ir organą. Vaikams, prigulintiems prie vaikų skyriaus, į lėšų fondą nereikia mokėti nieko ir jiems organas nebus siuntinėjamas.

Nauji nariai, kurie dabar prisirašys 3-čiam bertainyje, tad gerb. kuopų viršaičiai malonės paimti nuo tų narių už organą (tie kurie organą norės gauti) mokestį tik už pusę metų po 35 centus, tai užsimokės iki sausio 1916 m.; kurie prisirašys paskutiniam bertainyje ir norės da šiuosmet gauti organą, tie mokės tik po 17 centų iki Naujų Metų. Tuos pinigus su narių adresais kuopos sekr. pasiųs į, organo administraciją.. Po Naujų Metų organo reikalus kontroliuos centras, taigi visų narių adresai turės būti prisiųsti į centro raštinę, kur bus sutvarkyta ir pasiųsta į organo administraciją.

Prie progos laikau už priedermę priminti kuopų viršaičiams štai-ką: — priiminėdami nuo narių mokestis sausio mėn., 1916 m., turite nepamiršti paimti nuo kiekvieno nario kas mėnesį po 10 centų, į lėšų fondą jeigu narys mokės iš kalno už tris mėnesius tai yra už čielą metų bertainį, tąsyk į lėšų fondą turi mokėt taipgi už 3 mėnesius, kartu 30 centų.

Skyrium už organą pinigų — neimti.

Tautiškų Centų pinigų — neimti.

Į Našlaičiu Fondą pinigų — neimti.

Visus sukolektuotus nuo narių pinigus kaipo: apsaugos, pašelpos ir lėšų fondo, sutraukiti ant mokesčių lapų ir siųsti į centrą kasieriaus vardu ir adresu. Toliaus: — Priiminėdami nuo narių mokesčius sausio mėn. kuopų sekretoriai malonės nepamiršti paimti visų narių adresus, kuriuos turės prisiųsti į centro raštinę susivienijimo raštininko adresu.

J. S. Vasiliauskas.

S. L. R. K. A. Centro raštininkas.

ATSIŠAUKIMAS Į S. L. R. K. A. KUOPAS.

36 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą 14 d. birželio š. m. Visupirmiausia atstovai K. Vaškevičius ir P. Radzevičienė išdavė raportą nuo 30 Seimo S. L. R. K. A., kuris ir buvo priimtas. Kuopa, išklausius raportą, pastebėjo: jog vienas svarbių-svarbiausias ir užvisnaudingiausias, mažai ir paviršutiniai apsvarstytas ir suprastas, tai 36 kuopos inešimas apie paskolinimą pinigų iš centro iždo, tapo atmestas. Ir delto tik buvo atmestas, kad centro pirmininkas pasibijojo laisvamanių, kad nepasakytų, jog susivienijimas nesumano kur geresniam tikslui apversti savo pinigų, bet bažnyčias stato. Mes tiesiok netikime, kad rastus toks kitas narys mūsų organizacijoje, kuris galėtų taip išsitarti. Vienok taip yra. Tik gerb. kuopos su atida dirstelėkit į tą, centro pirmininko, paaiškinimą. Argi turi jis kokią vertę? Iš to paaiškinimo galima padaryti tokį išvedimą: jeigu visi S. L. R. K. A. organizacijos nariai taip bijotų prisidėti prie bažnyčių statymo, kaip kad centro pirmininkas— [illegible] seniai būtų Susivienijimas [illegible] virtęs į dilgeles bei šakas.

Mat dalykas tame: 36 ku[illegible] buvo davus tokį inešimą ant [illegible] Seimo, kad Susiv. skolintų savo pinigus tik lietuviškoms užtikrintoms įstaigoms, kaip, tai, parapijoms ir tam panašioms organizacijoms ant 5% (pirmo morgičio) netaip kaip kad dabar atiduodama tik už 2% į bankas, kurios tuos pačius pinigus atiduoda tiems patiems lietuviams jau už 5%. Pavyzdin: S. L. R. K. A. padėjo į banka daleiskime, A. 5000 dol. ant 2%. Ir tą pačią dieną iš tos bankos pasiskolino kokia tai lietuviška parapija daleiskim, B. 5000 dol. ant 5%. Na, dabar gerb. gerai prisižiūrėkime koks išeis rezultatas: Susiv. per metus gaus procento iš bankos A. 100 dol., o bankas nuo parapijos B. gaus 250 dol. Na, ir ką gi mes pastebėjome? Ugi, tą pastebėjome, jog mus pinigus mums patiems paskolino ir užtai mus davė 100 dol. o bankas pasilikė sau 150 dol. Rodos, dabar jau bus aišku visiems ant kiek yra svarbus ir naudingas tas mūsų inešimas, bet mažai ir menkai paviršutinai ir siaurai apsvarstytas ir suprastas. Taip neturėjo būti.

Kuopos pirmininkas,

V. Yurkaitis.

Prot. raštininkas,

A. Pempė.

10 d. liepos 1915 m.
Newark, N. J.

SEKANČIOS KNYGOS GALIMA GAUTI S. L. R. K. A. KNYGYNE:—

1. "Būdas senovės Lietuvių" — Daukanto.
2. "Chistamatija" — kun. Miluko;
3. "Europos istorija" — Freeman;
4. "Lietuviai Amerikoj" — Jono;
5. "Kuomi žmonės gyvena" — Jociaus;
6. "Petras Žemaitis" — Astrauskis;
7. "Kražių skerdynė" — kun. Žilinskis;
8. "Diedai ir Gražina" — Mickaus,

Ant aplikacijos turi būti kuopos antspauda, ir parašai viršaičių ir krasos ženklelių už 10c.

Kun. S. J. Strucinskas,
Plymouth, Pa.

Redakcijos Pastabos.

PRIE S. L. R. K. A. TVARKYMOSI.

Kiekvienos organizacijos pasekmingas gyvavimas, našumas yra nutarimų pildyme. Imkime valstybinę organizaciją. Kas darytųsi, daleiskim, su Suvienytomis Valstijomis, jei koki nors gyventojų - piliečių dalis pradėtų neatsižvelgti, nepildyti tai, ką nutartų atstovai, parlamentas Atspėti nesunku, kadangi pašonėj esama gražaus pavyzdžio — Meksikos. Ten nevisi nori klausyti vienos valdžios; ką vieno išleidžiama, tas kitų atmetama, nenorima pasiduoti, klausyti. Ir rezultate turime toj šalyj visą revoliucijų eilę, šalies nubiednėjimą, sunykimą ir didelį skurdą.

Mąstant apie S. L. R.-K. A. narius, norisi tikėti, kad organizacijos gyvenime jie neis meksikiečių pėdomis, klausys ir pildys seimų reformas, nutarimus, kurie buvo pravesti pasekmingesniam organizacijos gyvavimui. 30-ojo S. L. R. K. A. Seimo nutarimai, visos mums naujos reformos nėra niekas kitas, kaip tik prisitaikymas prie kitų organizacijų, panašių mūsų susivienijimui, senai išmėginto tvarkymosi būdo. Taip, padėkim, mokėjimas sulig amžiaus į apsaugos skyrių, neturi būti mums naujanybė. Tą mokėjimo būdą jau nuo seno praktikuoja visos svetimtaučių susivienijimui panašios amerikiečių organizacijos, nes atrasta, kad pasielgiant kitaip, tokios organizacijos gyvavimas nėra užtikrintu, [illegible]iog negalimu. Ir jei tą [illegible] amžiaus mokėjimo siste- [illegible] įvedė mūsų susivienijimo [illegible] tai jie padarė ne ką [illegible]kaip tik pasinaudojo ki- [illegible]vetimtaučių amerikiečių organizacijų praktika. Taip-pat mokėjimas tam tikrų mokesčių į atskirą lėšų fondą, neturėtų būti mums naujanybė, nes turėjome progos prisižiūrėti panašioms kitataučių organizacijoms. Bet būtų tikra naujanybė, jei katalikų susivienijimo narių dalis nenorėtų ir atsisakytų pildyti susivienijimo nutarimus. Tuo parodytų, kad jie nežiūri susivienijimo, jo nebrangina, netrokšta jam atsistojimo ant tvirtų pamatų, nesirūpina jo ateičia. O kad tokių gali atsirasti tai labai galimas dalykas vien jau delto, kad dar nebūta atsitikimo, kada senoji struktura, forma užleistų naujai be pasipriešinimo. Didžiausiu atsispyrimo argumentu buvo ir bus tvirtinimas, kad jeigu ikišiol galėjome gyventi prie tokios dalykų tvarkos, kodel gi, gird, negalėtume ir toliaus jos laikytis.

Taip-pat ir katalikų susivienijimo ypač senesnių narių tarpe atsiras nemaža tokių, kurie tvirtins, kad, gird, ikišiol už 50c. bertaininio mokesčio mirusiojo nario 150 dol. pomirtinės buvo išmokamos, kodel gi ir toliau to negalima būtų daryti? Tuo labiau, kad taip tvarkydamasis susivienijimas išgyveno beveik 30 metų. Tie nariai, kurie taip tvirtintų, išties parodytų ne ką kitą, kaip tik, kad jiems rūpi ne organizacijos pastovumas, bet tiktai susivienijimo skriauda. Senoji susivienijimo tvarka buvo netikusi ir tą dauguma patvirtins. Ant senųjų pamatų susivienijimą atsisako legalizuoti, nepripažįsta už teisėtą organizaciją visos Suvienytos Valstijos, išskyrus Pennsylvaniją. Kadangi gyvename svetimoj šalyj, tai turime taikintis prie tos šalies įstatymų. Ir nemanykime, kad tie įstatymai tapo padaryti su tikslu, kad varžius organizacijas. Joms tik nustatoma ribos, kurių nesilaikant, organizacijos pasekmingą gyvavimą valstijos neužtikrina. Nesilaikydamas valstijų nustatytų ribų, katalikų susivienijimas skurdo per metų eiles. Ir kada 29-tojo seimo buvo padarytos šiokios tokios reformos, tik pasidžiaugti reikėjo, kaip susivienijimas sutvirtėjo: susivienijimo iždas per vienus metus užaugo beveik trečdaliu ir pačioj organizacijoj atsirado daugiau gyvumo. Nariams prielankiai sutikus 30-tojo seimo įvestas reformas, per šiuos metus susivienijimas dar labiau sutvirtėtų. Seniems nariams prigulintiems senomis sąlygomis, reikėtų parodyti nuolaidumas. Juk šiuo laiku jau nemenkas susivienijimo narių skaičius priguli prie jo sulyg naujai įvestų reformų ir jie nėkiek nesijaučia nuskriaustais. Nebus nuskriausti nei seni nariai, jei jie sulygins savo mokesčius su naujai įstojusiais. Tuo labiau, kad susivienijimas suskubo jiems į pagelbą, visiems nariams sumokant po 25 c.

Vienu žodžiu, daugiau geros valios ir prisirišimo prie savo organizacijos, o reikalai labai gražiai susitvarkys. Ne su noru ką nors nuskriausti įvedamos visos reformos, bet mūsų pačių ir organizacijos naudai.

DAUGIAU DRĄSOS, LAISVAMANIAI!

Tautininkai - laisvamaniai dažnai mėgsta girtis savo bepartyviškumu, visų gerų užmanymų, darbų rėmimu. Toks jų pasigirimas gal ir turėtų vertę, jei jie rodytų daugiau pakantos, nekliudytų kitiems pasidarbuoti. Apie rėmimą nėr ko jau ir bekalbėti, nes iš praktikos gerai žinome, kad jie tik ten remia, kur mato sau šiokią ar kitokią naudą. Nors apie savo pakantą jie su pamėgimu kalba, bet jos parodyti katalikų link nemano. Taip rytuose ir abelnai Amerikoje sujudo bruzdėti katalikai darbininkai, suskato tverti Lietuvių Darbininkų Sąjungą, rūpinasi įsisteigti savo laikraštį. Tautininkiškai-laisvamaniška spauda, o ypač Bostono "Ateitis", pretenduojanti būti lietuvių visuomenės laikraščių, į tokį katalikų darbininkų subruzdimą pažiūrėjo gan kreivai. Nenorėdama perdaug išsišokti, pradėjo žvalgytis iš kurio čia galo prikibus prie to judėjimo. Nesuradus-gi nukeliavo nuo seno praktikuojamos laisvamanių taktikos keliais... kibo prie kunigų. Darbininkams organizuotis daug kuo prigelbėja kun. F. Kemėšis. Tad kodel "Ateičiai" neaplenkti viso judėjimo ir nekibti prie asmens, tuo labiau, kad tas asmuo yra kunigu? Ji taip ir padarė. Ir štai jau kelintą savaitę matome, kaip "Ateitis" visą pašaipos smailumą, korespondencijas nukreipė prie kun. F. Kemėšio ypatos. Vadinasi griebėsi savo kolegų laisvamanių-laikraštininkų pasmerkto kovos būdo. Tai nėra gražu, negi pagirtina.

Bet su tautininkais - laisvamaniais ne tame bėda. Aršiausia, kad jie neturi tiek pilietiškos drąsos, kad parodžius savo tikrąjį veidą. Imtų bent pavyzdį iš katalikų, na, kad ir iš socijalistų. Katalikai kur ką veikia, neslėpia savo katalikystės, aiškiai pasisako kuo esą. Katalikų organizacijos, laikraščiai didžiuojasi savo katalikiškumu. Taip-pat ir socijalistai neslėpia savo veido. Tik vieni tautininkai - laisvamaniai bijosi pasisakyti kuo jie esą ir tebeklaidina žmones savo bepartyviškumais, neaiškia spalva, pretenzijomis prie visuomeniškumo. Bet, kad jie yra savos rūšies partizanais, slepiančiais savo šerstį, tai nuo seno žinoma. Pasisakytų bent sykį aiškiai kas jiems rūpi, prisipažintų, kad jiems lygiai mieli tautiškumas ir laisvamanybė, būtų visiems aišku ir tuomet neklaidintų bereikalo lietuvių visuomenės.

KAIP TAS ATRODO?

Būtume nutylėję apie tai, kad "Lietuvos" Jurgis Spurgis persikraustė į apžvalgos skyrių. Bet galop dalykas pasirodė tokiuo, sakysime, juokingu, kad neiškenčiame to nepadarę. Galop pažymime tą ir todel, kad parodyti "Lietuvos" norą varyti savotišką kampaniją prieš "Draugą". Štai "Lietuvos" 29 num. apžvalgos skyriuje tilpusis straipsnelis.

Bosavimas. Pašaipos formoje jau buvo nurodyta, kaip "Draugas" stengiasi "Kataliką" "muštruoti" ir "per šerengą varyti", kuomet pastarasai elgiasi ne taip, kaip "Draugas" norėtų. Reikia tiktai "Katalikui" truputį prasilenkti su "Draugo" užbrėžtosios politikos linija, kaip galima tikrai sakyti, kad "Draugas", "užsirėks" ant "Kataliko." Ir pasekmėje mūsų pašaipininkai dažnai turi medžiagos iš "Kataliko" nuolaidumo.

Bet šiuose "Draugo" išsireiškimuose (kur tie išsireiškimai? "Dr." Red.) matoma ir kita žymė, nevien pašaipos užsitarnaujanti. Jinai parodo "apetitus", norus tų žmonių, kurie stovi užpakalyje "Drago." Tai yra aiški pretenzija "bosauti" "Katalike", laikraštyje, kurisai ne jiems priklauso ir ant kurio jie neturi absoliutiškai jokios teisės "užsirėkinėti". Žmogui, kurisai atėjęs svetimon grinčion pradeda ant šeimyninko rėkauti, paprastai parodoma durys. Ir "Katalikas" turi tą teisę, ir privalėtų taip-pat pasielgti su lendančiais prie jojo "Draugo" bosais. Bet "draugininkus", matyt, apsėdo toksai didelis noras "bosauti" svetimoje grinčioje, kad, nežiūdami to, kad jiems gali būti durys parodytos, jie vistiek lenda ir duoda savo "prikazus".

Iš to ir mūsų visuomenė gali matyti, kaip tie bosai elgtųti su visais, jeigu jie tiktai jaustųs turį šiokią tokią galę. "Prikazų" būtų užtektinai visiems.

Apie ką čia kalbama? Apie kokius čia "bosavimus" šnekama? Kam čia tie rusiška kanceliarija atsiduodanti 'prikazai" minimi? Tikrai pasakius, nieko nesuprantame. Galime tik spėlioti. Ir pirmutiniu spėjimu bus, kad "Lietuvai" tikrai parūpo pasigauti "Katalikas" ir persivesti jį į savo lagerį. Taip sakant, "Lietuvai" užsinorėjo, anot jos, "bosauti". Dalykas tame, kad "Katalikas", imsime šiaip ar taip, remia katalikų sumanymus, tuo tarpu į tautininkų - laisvamanių užmanyms atsineša gan šaltai. O tas, reikia žinoti, "Lietuvai" nelabai patinka. Taigi tą savo neužsiganėdinimą ir išliejo tikrai Jurgiškoje pastabėlėje.

Nematome reikalo abejoti, kad "Katalikas" gyvena savo protu ir manymais. O kad kaikuriuose manymo punktuose susiduria su mūsų, nematytume "Lietuvai" reikalo rodyti savo Don - Kišotiškas ypatybes, kurių, reik pripažinti, turi nemaža. Pavyzdžiui, kalboje apie išsvajotąjį klerikalizmą, o dabar ir apie "bosavimą", "prikazus". O tas nesveika. Daug sveikiau "Lietuvai" būtų surimtėti, kaip kad "Katalikas" padarė

PASIRŪPINTI TUO VERTA.

Skaitytojai šiame 'Draugo" numeryje ras p. St. Šimkaus, Lietuvių Draugijos atstovo, maršrutą. Ten skaitytojai sužinos kokiose dienose p. St. Šimkus atsilankys į tas ar kitas apielinkes. Kur randasi Tautos Fondo skyriai (komitetai), ten surengimas prakalbų ir žmonių sukvietimas bus lengvu dalyku. Manome, kad skyriai netik pasirūpins prakalbų surengimu, bet taip-gi pasirūpins atsakančiu svečio sutikimu ir priėmimu.

Kitaip dalykai stovi su tomis vietomis, kur jokių skyrių nesiranda. Geriausiu, žinoma, dalyku būtų sutverti Tautos Fondo skyrių ir per jį veikti. Kur ir to negalima būtų padaryti, vietinės draugijos, žinome apie jų ten buvimą, pasistengtų prakalbų rengimą pasiimti ant savo pečių. Kadangi gerb. kunigai gali labai daug kuo prigelbėti prakalbų surengime, tikimes, kad gyvai dalyvaus tame darbe. Vienu žodžiu, vertėtų visiems prie surengimo prakalbų prisidėti ir sulyg išgalės aukoti. Nauda iš to bus ne kam kitam, kaip suvargusiems Lietuvos žmonėms.

LIETUVIAI KITUR.

LONDONAS.

Jau ilgas laikas prabėgo, kaip buvo nutarta ant tūlo susirinkimo, įsteigti Lietuvių Kliubo teatre krutančius paveikslus. Buvo net tam dalykui surinkta kapitalo ir akcijų. Tečiau, to nutarimo dar ikišiol neišpildyta. Kaip girdėjau tai vargu jis ir įvyks, Apie tai jau buvo minėta "Drauge" pirmiaus.

Pastaromis dienomis atpigo truputį duona ir kiti valgomieji daiktai.

Darbai eina neblogai. Tik tas nedirba, kuris nenorį.

Pabaigoje birželio mėnesio oras buvo vėsus, dažnai palidavo bet ikišiol pas mus, galima sakyti, didelių karščių kaip ir nebuvo.

Kalnavertis.

KRISLAI.

TOJI MODERNIŠKOJI KARĖ.

Nežinau, ar tai skaitymas jaunesniose dieose romanistų, kaip H. Sienkevičiaus, Al. Dumos ir eibės kitokių, idealizuojančių senovės karių didvyriškumus, ar tai išties senovėje karės būdavo arena narsumui rodyti, ar tai toki nelemta prigimtis, bet senovės karės, bent aprašymuose, mėgdavau. Kiek tuose aprašymuose galvą svaiginančių narsumo apsireiškimų, kiek indėta avanturizmo, kuris taip patraukdavo jauną mažai veikiantį protą, daugiau jausmingumu dilginamo. Gal ir todel tos senovės kovos patraukdavo, kad būdavai atokiai nuo jų realybės.

Šiandien, skaitydamas karės žinias, vaizdingiausius mūšių aprašymus, negaliu savyje užgniaužti pasibiaurėjimo, pasipriešinimo jausmo. Visas seniau mėgiamas romantizmas susilaukia pasmerkimo, iššaukia sielos protestą. Ir kokie baisūs prieš akis slenka karės reginiai? Kaip iš tų visų kovų, susirėmimų išmesta žmogus, individas! Veikia tik amžių militarizmo auklėtiniai — pulkai, divizijos, korpusai. Bet ir netiek tos žmonių militariškos bedvasės grupos veikia. Šiandie ne žmonės kovoja: moksliškų išradimų pritaikintojai atlieka mūšius, skina sau pergalės vainikus. Juo geresnias kanuoles kuri pusė turi, juo sprogstamoji medžiaga sėja didesnį išnaikinimą, tuo pergalė labiau užtikrinta. Ne, šiandie karę veda, mūšius laimėja ne žmonės, kurie kovoja, ne jų narsumas, didvyriškumas, bet tie, kurie nuo tų mūšių stovi atokiai, kurie savo velniškus išradimų pritaikymus tvėrė. Ko vertas narsumas prieš sprogstančias bombas, minas, prieš nuodijančius, mirtinus gazus? Jis yra be reikšmės. Perniek žmogaus ingimtas miklumas, spėka.

Ir prie ko gali tas viskas prieiti, sunku net įsivaizdinti. Skaičiau kadaise Mickevičiaus Konrade Vallenrode dainą, kurioje apdainuojamas kerštas vieno Ispanijos mauro—vado. Pralaimėjęs mūšį, praradęs savo kariuomenę, pasirįžo skaudžiai atkeršyti pergalėtojams. Tyčia užsikrėtė epidemiška maro liga ir sugrįžęs prie savo pergalėtojų, puolė jiems po kojų, nuduotame nusižeminime bučiavo pergalėtojų skvernus, kabinėjosi jų kelių. Ir atsiekė savo tikslo: užkrėtė savo priešus maro liga. Skaitant karės pranešimus apie nuodijimą priešų gazais, dujomis, tankiai smilkteli mintin: ar Europos mokslininkai nepanaudos, nepasiūlys ano mauro kovojimo būdo? Vokiečių mokslo vyrai gabūs. Kas, jei jie suras būdą užleisti maro, choleros ir kitų epidemiškų ligų bakterijas ant savo priešų? Stebėtis reikia, kaip žmonės, kareiviai ištveria tą kanuolių trenksmą, bombų sprogimą, atsilaiko prieš mirtingus, troškinančius gazus. Bet joki armija neišlaikys tylaus, akia neįmatomo, mikroskopiško priešo — užkrečiamos bakterijos. Ši karė, kaip dauguma kitų karių, siekia prie priešo naikinimo. Su būdais nesiskaitoma. Ar tik tos karės lordai nepasikvies žmonijos baisios rykštės iš neimatomo bakterijų, bacillų pasaulio? Ar neapims žmonių dar didesnė negu dabar išnaikinimo dvasia?

J. Š—as.

APIE NUOGĄJĄ DAILĘ.

Nėsų dailininku. Bet norisi apie dailę kalbėti; gal delto, kad ją mėgiu, kaip ir kiekvienas gyvas sutvėrimas, jąja pasigerėju. Daug tvirtina, kad nebūdamas dailininku negali ir per tai neturi turėti jokios pretenzijos apie ją kalbėti. Bet visvien kalbėsiu, nes dailės paveikslai, skulptūra, piešiniai tveriami ne vien tikrųjų dailininkų pasigerėjimui, bet gal dar labiau paprastajai publikai, tokiems pat, kaip ir aš. Taip muzikos veikalai gaminami ne del išmiklintų artistų, bet vėl tosios plačiosios minios žavėjimui. Kad toji plačioji minia gali ir turi teisę spręsti apie teikiamą dailę ar tai muzikos, piešimo ar tam panašių dalykų, apie tai, rods, negalima abejoti. Taigi kalbėsiu. Ir neaplamai kalbėsiu, bet ypatingai apie tą rūšį, kurią vadiname nuogoji, plikoji dailė.

Visados stebėjausi ir šiandien dar to nesuprantu, kodel paveikslų tepliotojai, skulptūriai taip pamėgo pliką žmogų ir ypač nuogas moteriškosios lyties atstoves. Pradedant graikų skulptūra, kur plikumas, nuogumas labiausia buvo įsigalėjęs, per amžių eiles traukėsi jo idealizavimas, kol dabartiniuose laikuose jis neužviešpatavo dailės pasaulyje. Ir keisčiausia, kad dailėje nuogumas ėjo dijametrališkai priešinguoju keliu su visos žmonijos apie nuogumą supratimu: kada žmonija, padorumo idėjų stumiama, paprastame gyvenime kūną dengė drabužiu, nuogumą slėpė, dailėje, kaip tik priešingai — nuogumas tuo labiau buvo atidengiamas. Prilyginimų ir pavyzdžių tą suprasti kaip ir nereikia. Žvelgkime į labiau civilizuotus europiečius. Kur jie nebus, kokiame klimate negyvens, o kūną dengiantis drabužis jam neatbūtinas dalykas, kada šale gyvenantis kafras, bušmenas apie nors menką apsiaustalą mažai ką paisys. Ir abelnai, juo mažiau žmogus civilizacijos vaisių ragavo, tuo menkesnis buvo reikalas kūną apdengti. Bet dailėje adverniškai.

Kodel taip yra? Tuli, nežinau kokių motyvų stumiami, tvirtina, kad nieko nėra dailesnio, kaip nuogas žmogus. Kokiomis akimis ir iš kurios kertės jie į tą dalyką žiūri, lieka paslaptimi, kaip ir pačios dailės pajautimas. Vadojantis paprastu supratimu, nuogas kūnas nėra patraukiančiu. Žmogaus siekiniu yra artinimasis prie tobulybės, dailumo. Tegu tame siekime suklys vienas, antras individas, bet abelnai žmonija nesuklys. Tai, nelyginant, gamtos įstatymas. Juo žmonija toliau žengė civilizacijos, kultūros keliu, tuo labiau tolinosi nuo nuogumo, tuo labiau jį slėpė. Tik dailėje nueita kitais keliais.

Kas skaitė Platoną, tam noroms nenoroms turėjo į akis kristi Sokrato su vienu graikuarogantu dijalogas, traktuojantis apie dailę. Nors tame apie dailę dijaloge neprieita prie galutinio klausimo išrišimo, bet pamate lieka mintis, kad dailė gali įsikūnyti bile dalyke, bile sutvėrime, jei jis tikrai yra gražus. Kiekvienas gražiai padarytas dalykas, tveria savyje dailę. Graži namo architektūra, dailiai padarytas, daleiskim, stalas ir kiekvienas dalykėlis turės savyje dailės atspindį. Taip-pat dailaus sudėjimo kūnas nešios savyje dailės diegą. Ir dailės lyginime, negalima pravesti paralelės tarp dailaus kūno ir dailiai pastatyto namo, nes nėra vieno nustatyto dailės masto. Ir dailininkas visur ras sau dailę, nes dailė į visas srytis, į visus dalykus turi atkreipus savo akį. Ir kodel dailininkai, bemedžiodami dailę, taip neproporcijonališkai nukrypo prie nuogumo?

Gal klystu, bet mano nuomone, čia įsimaišyta vieno žemo faktoriaus — gašlumo. Lai bus leista, tos minties parėmimui, persikelti į kitą dailės srytį, teatro srytį. Teatrą visuomet akompanavo panašios rūšies pamėgdžiojimas — kabaretai, burleskai ir tam panašūs, su tuo skirtumu, kad vieton minties, idealizmo plėtimo, vieton tikrosios teatro dvasios, priekin stumė nuogumą ir ypač moteriškąjį plikumą. Ir tas plikumo priekin stumimas daromas ne tuo tikslu, kad dailę, jei toki nuogume randasi, išaugštinus, bet kad patenkinus žmogaus žemą, gyvulišką jausmą. Jei taip galima išsireikšti, tai kabaretai, burleskai platina adverniską, gyvuliškais instinktais paremtą dailę, kuri su tikraja daile neprivalo nieko bendro turėti. Užtenka nors sykį atlankyti tokį burleską — teatrą, prisižiūrėti visam "perstatymui", o da labiau pačiai publikai, kad aiškiai supratus prie ko viskas linksta. Ant scenos pasirodo kelios dešimtys nuteptų pusplikių mergų, kurių kraipymosi, raivimosi ribas užbriežia tik valdžios leidžiami įstatymai. Kad tą plikumo efektą sušvelninus, dainuojamos dainos, muzikos griežiama ir juokdarių - komikų humoras teikiamas. Bet užtenka žvilgtert į pačią publiką, kaip visas įspūdis persimaino. Žiūrėtojų akys žiba kokiu tai gyvulišku žvilgčiojimu, nervingas intempimas kiekvieno pasijudinime, pirštais barbenime, uoliame tąsyk rūkyme. Kad padilgintus, suerzintus dirksnius nikotinu svaiginus, malšinus, gal užtai ir leidžiama tokiuose "teatruose" rukyti. Ir nemanykite, kad tos rūšies "teatrų" yra mažas skaitlius. Jų turbūt, bent didmiesčiuose, daugiau rasis negu tikrųjų teatrų. Nesusivaldančių, ypač jaunųjų gyvuliškų palinkimų užganėdinimui, dolerio gaudytojai apščiai parūpina panašaus "teatro".

Ir kada mąstau apie nuogosios dailės tokį prasiplatinimą, nenoromis lyginu su tuo burlesko aitrios dvasios platinimu. Taip ir norisi nuogąją dailę pastatyti ant vienos papėdės su iškrypusia teatro daile.

Ir juo daugiau mąstau, tuo labiau prieinu prie įsitikrinimo, kad plikoji dailė savo šaknis turi įleidusi gašlume. Tuli tvirtina, kad ji kaip tik nustelbia gražų padorumą, daro jam nuoskaudą. Prisižiūrėkime Čirlionies paveikslams, pamatysime ir suprasime, kad simboliškumui visai nereikalinga plikumas. O kiek visgi dailininkų nesurado savo pavasariams, laisvės idealui, mėnesių rytams, svajonėms ir visokiams vaizdams jokio kito simboliaus, kaip tik plikosios mergos!

Gal esu klaidingu, bet dailėje plikumas kaž kodel atsiduoda tos rūšies pornografija, kuri vyniojama į dailę. Rašliavoj panašios pornografijos atstovu buvo prancūzas Guy de Mauppassant, tarp savo įvairių tikrai dailių raštų nemažai inbrukęs pornografiško turinio rašinėlių, gašlumu atsiduodančių. Įvairių tautų kritikai tą pripažino ir atskyrė tuos raštus nuo jo tikros dailės veikalų. Stebiuosi, kodel tas pat nepadaroma su plikaisiais, kartais visai neetiškais paveikslais, piešiniais?

B. Kramplys.

GIRTUOKLYSTĖ — MOTINA NEDORYBIŲ

Daug mes turime įvairių priešų, daug kiekviename individe viešpatauja ydų, blogų inpročių, nedateklių, kuriuos turime rauti iš pat šaknų, bet į vieną žmogaus priešą, kurį neapsiriksiu pavadinęs didžiausiu, sėjantį nedorybę, engiantį šeimynas, biedinantį šalis, stumiantį žmones į praputlies nasrus, privalome kreipti ypatingą domą ir visomis priemonėmis rauti netik iš savo širdies, bet varyti lauk iš savo namų ir valstybių. Tuomi svarbiausiu tamsumo ir materijalio skurdo priešu yra girtuoklystė. Juomi yra persisunkę beveik visų sluogsnių įvairių viešpatyščių gyventojai. Ir kadangi ta opioji žmonijos žaizda, ypatingai Suvienytose Valstijose, ant tiek labai įsigalėjusi, turim ieškoti priemonių, kad užbėgus už akių tam siaubunui ir pakirtus jam kelią žengimui taip kaip kad mūsų viengenčiai išplatindami blaivybės idėją po visą Lietuvą, sutramdė alkolio galingumą ir nustumė nuo garbės piedestalo.

Šiandien mes visi priskaitome girtuoklystę prie didžiausių žmonijos nelaimių, bet ne visi norime stoti į kovą ir panaudoti tiesos įrankį. Tik gero noro įvairių tautų susipratusi inteligentijos dalis pradėjo naudoti tam tikrus ginklus, kad pakirtus tą baisiąją ligą, kurioje žlugsta liaudies sveikata, turtas, garbė ir darbas. Valstijų valdovai taip-gi įsitikrino ir aiškiai suprato blogas girtuoklystės pasekmes. Kilus pasibaisėtinai Europos karei, Valstybių valdovai įveda prohibiciją. Šį pirmąjį prakilnų žingsnį pirmyn padarė Rusijos caras. Jį pasekė Prancūzija, Anglija ir kitos jau šiandien stoja į lenktynes. Bet ar girtuoklystė nesugrįš į savo senas vėžes pasibaigus karei — laikas parodys. Po karės gal ir vėl grįžti girtuoklystės laikai į tas vietas, kur nūnai yra įvesta prohibicija, ir vėl liaudis neš milijonus rublių Bacchui ir mauks "nekaltą - silpną" skistymėlį. Tečiau, kaip ten nebūtų, atminkime, jog mes gyvename tokioje gadynėje, kuomet "dinerkės" intekmei yr pasidavę netik

Mūsų Jaunimas

Vyčiai, Padėkite Vyčiams!

Nors kartą jau ir buvo atsišaukta į visas Vyčių kuopas bei pavienius narius, idant paduotų brolišką ranką Worcesterio Vyčiams įvykdinime pasekmingai Vyčių Išdirbinių Parodos, bet pakol kas atsiliepė neperdaug. Gal būt kad daugiausia nepatėmijo mūsų atsišaukimo, taigi dar kartą drįstame melsti Jūsų paramos.

Būsimoji Vyčių Išdirbinių I-oji Paroda tai bus istoriškas momentas Vyčių gyvenime, ir būtų labai gaila, kad po parodai viskas umai išdiltų iš mūsų omenės. Būtinai reikėtų įsteigti atminčiai šios Parodos paminklą. Ištvermingesnis už plieną ir akmenį ir gražiausias paminklas tai bus *Vyčių Išdirbinių bei Dailės Pirmosios Parodos Albumas.* Šis albumas bus ne tik istorišku Vyčių dokumentu, bet taipgi ir papuošalu lietuviškos literatūros, kadagi tilps jame daugybė paveikslų, geresnių dailės veikalų bei rankų išdirbinių, taipgi ir svarbių faktų apie Vyčius.

Aspauzdinimas šio albumo atsieis labai brangiai ir pelno mes iš to nemanome padaryti nei jokio, nes mūsų noru yra paskleisti šiuos albumus dykai po visą Ameriką ir Lietuvą ir tuomi kuoplačiaus supažindinti visuomenę su Lietuvos Vyčiais.

Mūsų 25 kuopa finansiškai yra silpnutė ir be kitų pagelbos mes vieni to įvykdinti negalime. Taigi, sesers Vytės, ir, broliai Vyčiai, atsišaukiame į Jus. Padėti mums galite aukomis bei rinkimu albumui apgarsinimų. Rinkti apgarsinimus nebus sunku, kadangi kiekvienas biznierius supratęs didelę naudą iš apgarsinimo šiame albume, noriai garsinsis, nes pastarasis bus atspauzdinta ant geros popieros, 30,000 egzempliorių ir išsiuntinėta kiekvienam Vyčiui, į visas Amerikos bei Lietuvos redakcijas, į knygynus ir visiems, kurie tik jų pareikalaus prisiųsdami po 6c. padengimui krasos išlaidoms. Juo daugiau bus surinkta pinigų, tuo didesnis, turiningesnis ir gražesnis bus albumas.

Ingaliojame rinkti apgarsinimus Joną E. Karosą ir P. P. Baltutį, Chicago, Ill.; S. Striauką, Wilkes-Barre, Po.; Joną J. Ramanauską ir O. M. Kašetaitę, Brockton, Mass.; ir Pr. Strakauską, So. Boston, Mass. Jei kas daugiau norėtų įngaliojimo rinkti apgarsinimus šiam albumui, nuoširdžiai meldžiame kreipties žemiau paduotu antrašu. Jei kartais neįstengtumėme atspauzdinti šio albumo, tai pinigai prisiųsti už apgarsinimus bus sugrąžinti. Kuopos, kurios nori patalpinti šiame albume savo paveikslus, gali sužinoti apie sąlygas žemiau paduotu antrašu. Siųsti apgarsinimus reikia:

"L. V." Iš. P. Kom.
Al. M. Račkus.
41 Providence st.,
Worcester, Mass.

Pranešimas Apie Vyčių Parodą.

Kadangi daugelis nori pagaminti šį-tą Vyčių Parodai, o laikotrumpumo delei negal suspėti ir meldžia, idant atidėti ant tolesnio laiko, tai Worcesterio Vyčių 26 kp. Išdirbinių Parodos Komitetas nutarė atidėti parodą iki rugsėjo mėnesio. Taigi, Vytės bei Vyčiai, kurie dar neprisiuntėt savo išdirbinių, nuoširdžiai meldžiame pasiskubinti. Vietos dar yra užtektinai ir išdirbiniai bus priimami iki rugpiūčio 30 d.

Iki šiol prisiuntė parodon savo išdirbinius Pr. Kručkas, J. Tamošaitis, Al. Račkus, K. Griciunaitė, V. Žitkevičiutė, B. Skripkauskaitė, K. A. Staupas, M. Rusiackienė, Z. Bagdžiunaitė, J. Lišauskas, M. Bagdžiunaitė, J. Galiauskas, Pr. Žitoveckas, M. Kazlauskas, P. Černauskaitė ir M. Stanaitis. Pasižadėjo prisiųsti parodon savo veikalus A. Ramanauskaitė, Pr. Strakauskas, M. Norkūnas, L. Kavaliauskas, M. E. Žaldokas, F. Nutautaitė, Iz. Šlakis, M. L. Gurinskaitė, O. Kašėtaitė, Dr. V. Bruzga, M. Gicevičiutė, J. Sakalauskas ir S. Širvinskaitė. Kas daugiau?

Jau turime puikią kolekciją įvairių aliejaus paveikslų bei piešinių, dailių mezginių bei siūvinių, drožinių ir mašinų minijatūrų ir tt., bet dar trūksta mūsų parodai skulptūriškų veikalų. Tikimasi, kad tarp Vyčių yra skulptorių bei plastografų... Atsiliepkite! Nesislėpkite su savo talentais. Kas galėjo tikėtis, kad tarp Vyčių randasi gabių profesijonalų bei amatorių dailininkų, bet štai paaiškėjo, kad yra. Taigi, Vytės bei Vyčiai, jei turite ką nors indomaus ir dailaus savo rankų darbo, nelaikykite uždarę spintose, bet prisiųskite Parodon. Lai jūsų darbais gerisi visuomenė.

Kurie mums simpatizuoja ir mano dalyvauti Vyčių Parodoje, lai rašo.

L. V. 26 kp. Išd.
Parodos Komitetui,
53 Waverly st.,
Worcester, Mass.

Męs, Worcesterio Vyčiai Geidžiame

susipažinti su visais Suv. Val. Vyčiais. Kaipo jaunimo, mūsų širdys dar nėra patenkintos vien žinojimu, kad yra virš 34 Vyčių kuopų ir apie 3000 narių; mes trokštame susieiti arčiau į pažintį. Štai pasitaiko gera proga. Worcesteryje rengiama Vyčių Išdirbinių Paroda, taigi mes nuoširdžiai ir meldžiame visų Lietuvos Vyčių kuopų prisiųsti mums savo fotografijas, taip grupėmis, taip ir pavieniais. Labai mums bus malonu matyti paveikslus kuopų Valdybų, "base-ball" ratelių, atletų, teatrališkų skyrių, įvairių žaislų, piknikų ir tt. Jūsų paveikslai netik suartins mus su Jumis, bet taipgi pamokins, sukels mūsų jaunose krūtinėse daugiau entuzijazmo ir noro daugiau darbuotis, imant pavyzdį iš Jūsų darbavimos. Lietuvos Vyčių 26 kp. Parodos Komitetas žada duoti užtektinai vietos visoms iš Vyčių gyvenimo fotografijoms, taigi, sesers Vytės, ir, broliai Vyčiai, nepraleiskite pro ausis šio mūsų atsišaukimo.

Vyčių 26 kp. Valdyba
35 Lafayette st.,
Worcester, Mass.

Nelaikyk savo pinigų

bankoje, kuria negali užsitikėti. Tavo pinigai privalo buti padėti saugioje ir patogioje vietoje.

Peoples Stock Yards
STATE BANK
Prie Ashland Ave. ir 47 gatvės
Seniausia, Didžiausia ir Saugiausia BANKA
Vakaruose nuo Stock Yardu

Musų banka yra saugi ir užtikrinta.

Su $650,000.00 kapitalo ir perviršio ir su visais ištekliais apie šešius milijonus dolerių vedama direktorių, kurio rūpinosi šia apielinke ir suteikė darbo tūkstančiams žmonių, jūsų sutaupymai yra saugūs, jei padėti šitoje bankoje.

Jei jūs norite perkelti jūsų sutaupymus iš kito banko į mūsų, atneškite mums savo knygutę, o mes išieškosime jums visus pinigus ir procentus, be jokių jums iškaščių.

Procentas mokamas nuo 1 d. liepos ant visų padėtų pinigų iki 12 d. liepos.

S. L. R. K. A. REIKALAI.

SKAITYMAS.

"Derlingiausia dirva, jei prastai apdirbama augins vien usnes
Kard. Gibbons.

Geras naudingas skaitymas yra tai didžiausia žmonijos mokykla. Kas buvo, yra ar bus — viską atrasime knygoje. Norėtum žinoti, kaip atrodė žmonės, kurie gyveno tūkstančius metų pirm mūsų. Bet iš kur mes tą žinią gausime? Tie žmonės jau seniai kaip mirė. Jų miestai, šalys seniai į smiltis subirėjo. Jų buvimo pėdsakai seniai pranyko. Skaitymas knygos tai bus vienatinis šaltinis, kuris patenkins mūsų troškulį. Arba norėtum, kad mūsų būdą, inpročius sekančios gentkartės pasektų. Tai yra, geistim, kad mūsų kalba, tautystė paliktu gyva ant amžių. Bet kas tuos mūsų reikalavimus perduos tiems dar negimusiems eilėms? Knyga —skaitymas. Žodžiu, kaip kūnas be sielos, taip žmogaus darbai be knygos apsieiti negali.

Gal jokiai tautai apveizda neatrėžė taip bergždžios teritorijos, kaip kad senovės egiptiečiams. Ne tai, kad ko kito, bet ir tyro vandens, gero oro ten truksta. Tečiau, didžiai mokslą mylinti egiptiečiai permainė savo gyvenimo aplinkybės taip, kad aršiausi klimato elementai jiems gausiausius vaisius nešė. Jau daug tūkstančių metų kaip egiptiečiai, kaipo tauta, pranyko, bet užtaigi jų piramidos, obeliskai, bažnyčios ir po šiai dienai mokytiems akis bado.

Daug ką girdėjome apie senovės Graikiją! Mes lietuviai pripratę prie šalies, kurios rybų nei mintis nepasiekė, prie miškų be dugno; prie upių, ežerų, vandens, kaip krikštolo išmanyti negalime, kaip tokiose pelkėse, urvuose, akmenyse žmogus galėtų gyventi?! Tai vienok žinoma, ką graikai iš to padarė! Kalnai ir pašlaitis jiems davė būrius dievaičių, kurių vardai, legendos puošė graikų dvasią. Dūkstanti vėjai, pašėlusias bangas, dvokianti klanai inkvėpė Demosteną ir daug kitų, kurie pridavė savo tautai amžiną atmintį. Bet kam ieškoti pavyzdžių taip toli? Mūsų gyvenimas jų yra pilnas. Čiapat, kur šiandien juoduoja New York'o miestas, pora amžių tam, europiečiai už tą visą salą davė tik $81.00; o už kiek mes ją parduotume nūnai? Apšvietimas netikusius vandens klanus pavertė į cimento gatves; lizdus, uolas uodų ir skruzdžių į dangų siekiančius rūmus. Ir Dievas žino, į ką "kapitalo sostinė" pavirs, jei Apveizda jos pažangumo nesulaikys.

Keliolika metų tam išsižiojęs klausiausi bekalbant savo tėvelį, kurs mėgdavo pasakoti, jogei to dvaro ponas, pas kurį jisai už berną buvo, mokėjo lietuviškai. Pirmutinė lietuvišką knygelė, kuri man į rankas pakliuvo, tai buvo "Mažas Aukso Altorėlis", kurią bobutė eidama bažnyčion sniege rado. Taip, tit keliolika metų tam, o Lietuvos vardą vien knygos minėdavo, jos kalbą-gi tik kaimo mužikai tekalbėdavo Šiandien-gi, kad atsiskleidi "Tarp skausmų į Garbę". "Anykščių Šilelį"..... nenori pats sau tikėti — iš kur tie Omėrai atsirado? O tai tik trumpo laiko apšvietimo vaisiai.

Draugai ir Draugės! S. L. R. K. A., kurio nariais mes esame, yra žymia dalimi brangios mūsų tautos, kuri iš miego raivyties pradėjo. Neužsimirškime, tėvynė akių nuo musų nenuleidžia. Žino, jogei mūsų organizacijos motto Deus et Patria, ir del to tai laukė nuo mūsų daug. Bet kiek mes ją užvaduosime, jeigu didesnės organizacijos narių pusės vienatinis idealas — tai 1,000 pomirtinės! Užtatgi, neškim jiems idealą, šelpkim juos dvasiškai, ir palinkim ir jų norus prie šio gražaus idealo. — Deus et Patria.

Kun. J. Struckus,
S. L. R. K. A. Knygius.

darbininkai, bet ir inteligentija. "Saliūnas", tuoklyste?... Ne! Tai vien tik blaivybės idėjos kompromitacija, tai tik, teršimas pilnosios blaivybės idėjos! Mes į tai nebegalime šaltai bežiūrėti, bet turim imties už darbo energiškai ir dirbti iki visai neišdžius girtuoklystės prismirdę klanai. Tokiais darbininkais, blaivybės idėjos platintojais, tegali būti vien-tik pilnieji blaivininkai arba abstinentai, kurie netik kad patys niekuomet nevartoja svaigalų, bet ir savo namuose neužlaiko.

Visi gerai žinome, kad pavyzdis daug ką reiškia; bet del didesnio liaudies intikrinimo, reikia kuogiliausiai išanalizuoti girtybės priežastis ir nuodugniai išaiškinti blogas jos pasekmes; nes jeigu liaudis aiškiai suprastų, kiek alkolis atneša blėdies žmogaus protiškam ir fyziškam gyvenimui, kiek pagimdo nedorybių, — tikrai atsisveikintų su svaigalais ant visados.

Beanalizuodami girtuoklystės priežastis, randame jų gana daug. Šiomi kartu paminėsiu tiktai tas, kurios, mano nuomone, gimdo daug kitų. Pirmiausiai mums truksta tikro pažinimo svarbiausių fizijologinių dėsnių. Mokslavyriai yra ištyrę, kad alkolis yra nuodai ir jo vartojimas, nors mažoj dozoj, kenkia žmogaus organizmui. Kad alkolis nuodai, galima spręsti ir iš to, jog jame dingsta mikrobai. Nekuriuos daiktus norėdami apsaugoti nuo naikinimo mikrobais, t.y. puvimo, įmerkiame jį į alkolį ir jis apsaugoja nuo puvimo, kadangi alkolis užmuša visus mikrobus. O jei žmogus išgeria nemažai alkolinių gėralų, alkolis, ačiū savo skystumui, persisunkia į kraują ir pagaliaus išsisklaido po visą kūną. Tuomet organizmas nustoja savistovybės, kūnas silpnėja ir tas yra priežastimi įvairioms ligoms. Girtuokliai abelnai netur apetito (nenor valgyti), pakol nuraminančiu skystymėliu neprigauna savo dirksnius; mat, per gėrimą ingauna vidurių slogas, viduriai nustoja virškinę ir todel jis geria, kad pagelbėjus savo viduriams suvirškinimo darbe. Norint normaliai gyventi visai neprivalo vartoti svaigalų, nes geriant nors ir po biskį atsiliepia ant žmogaus sveikatos, psichikos ir doros. Yra patirta, kad mažas svaigalų vartojimas silpnina žmogaus išnašumą. Atletai, norėdami turėti pasisekimą, visai nevartoja svaigalų. Bolių žaidikai nustotų išnašumo, jei vartotų svaiginančius gėrimus. Gerią kareiviai negali parnešti karės lauke tiek sunkenybių ir sunkiau pataikys į priešą, negu blaivūs... Iš to gali būti aišku, kad alkolis vis atsiliepia ant žmogaus, kenkia jam iš visų atžvilgių. Tečiaus kaikurie (žinoma mėgstą išmesti burnelę) tvirtina, būk išgėrus svaigalų žmogus jaučiasi it tvirtesnis, atsiranda daugiau energijos ir tarsi pasidaro lengviau dirbti. Čia yra didžiausia klaida. Alkolis persisunkęs į jo dirksnius apmarina jausmus ir jeigu darbas iškarto atliekamas ir greičiaus, ilgainiui jo pasekmės silpnėja. O kad alkolis apsilpnina fyzikinį žmogaus darbą, mokslavyriai gali ištirti tam tikru instrumentu ergografu, kurį išrado tyrinėtojas italas Mosso. Šis ištyrimas priparodo, kad alkolis raumenų išnašumą labai sumažina. Gi kaip didelę intekmę alkolis padaro į intelektualį žmogaus darbą, mokslavyriai priparodo psichofyzikiniu būdu. Bet mums nereikia žengti prie priparodymų taip toli; beveik kiekvienas esam daug ko patyrę iš gyvenimo. Juk mums aiškiai liudija daugybė kasdieną gimstančių liguistų vaikų per tėvų girtuoklių kaltę. Jie yra silpnavaliai, silpnapročiai, mokslas jiems yra didžiausiu jungu, nes tą girtuoklių kraują su visais gašlumais ir silpnumais paveldėjo jaunuolis nuo tėvų, nes jeigu tėvai girtuokliai, vaikai ir tokiais tegali būti. Daugiausia vaikų silpnumas, dauguma ydų paeina nuo tėvų. Neveltu yra sakoma: "Kokie tėvai, tokie ir vaikai". Užtai tėvai, kurie neužlaiko teisingų gyvenimo dėsnių, zlūgsta girtuoklystės klanuose, labai prasikalsta prieš savo vaikus, būsimąją kartą. Dar to negana, kad tėvai užtraukia tiek nepalaimų ant jaunosios kartos. Kaikurie dar pripratina savo vaikus nuo mažens prie girtuoklystės. Pasistatę ant stalo namuose "dinerkę", kuri traukia jų brangiausias gyvenimo sultis, duoda ir vaikams paragauti "išganymo skystimėlio" ir jei vaikas apkvaišęs pašoka kazokėlį, pasimarmoja, tai tėvai džiaugiasi iš vaiko vikrumo, "mandrumo"... O jei kokie gerią tėvai ir draudžia vaikams gerti sakydami, jog tai nuodai, tai tas jų išvedžiojimas lieka be vaisių, nes vaikai, matydami tėvus girkšnojant, netiki jų kalboms ir kitas atsako: "Kodel jūs geriate, jei tai nuodai..." Tad prie išauklėjimo kudikių blaivios idėjos dvasioje, apart pamokinimų, reikia duoti jiems gerą pavyzdį, nes visi gerai žinome, kad pavyzdis daug, labai daug sveria.

Taigi kaip matom, girtuoklystės išsiplėtojimo gyviausias šaltinis — prigimimas ir nuo jaunų dienų pripratimas.

Alkolio galybę galima būtų nusilpninti aiškinant suaugusiems nelaimių baisumą, paeinantį iš girtuoklystės. Bet daugumas atsakys, kad be svaiginančių gėrimų negalima apsieiti, kadangi visi ir visur juos vartoja. Esą suėjus su draugais "pantėje" slepiasi visa draugiškoji meilė, paguoda ir tt. Tai vien tik tuščios kalbos, kad be svaiginančių gėrimų būk negalima apsieiti! Be valgio, oro, vandens negalima gyventi, bet be svaiginančių gėrimų gyveno ir gyvena šimtą kartų laimingesniais tūkstančiai. Blaivininkai praleidžia laiką neragaudami daug linksmiaus, kaip kad tie, vaišindami viens kitą su svaiginančiais gėrimais. Blogas paprotis,mada, vartoti alkolinius gėrimus ant pokilių, krikštynų, vestuvių, viešų vakarų, abelnai ant visokių pramogų ir piknikų, turi būti prašalintas. Žinoma, daug reikės pasišventimo ir ištvermės pakol tų hipnotiškų madų nepakeisime padoresnia, švelnesnia mada. Bet juk nieko šiame pasaulyje nėra negalima. Tegu tik kiekviena prakilnios idėjos draugija apsvarsto ant susirinkimų ir lai toliaus pas mus pramogos būna blaivios, grynos, be svaiginančių gėrimų. Gal iš vienos pusės tokio "gero" biznio ir negalima būtų padaryti, bet iš kitos pusės panašios pramogos nauda bus begalinė.

Nei vienas iš mūsų nepamanom, kokios didelios sumos pinigų yra išeikvojamos girtuokliavimui, kas užtraukia ant šeimynų skurdą ir nepalaimą. Pažiūrėjus į skaitlines, net plaukai šiaušiasi. Kiek teko patirti, Rusijos liaudis (tame skaičiuje ir lietuviai) kas met pragerdavo milijardą rublių, o apšvietos ministerijai valdžia skirdavo 160 mil. rublių. Jeigu imti visus pinigus, kurie Rusijoje apskritai yra išleidžiami apšvietai, jų išviso bus 300 milijonų rublių. Taigi mažiau kaip trečdalis tos pinigų sumos, kurią liaudis išeikvoja ant alkolio. Tad nėra stebėtina, kad ten liaudžiai taip buvo sunku ingyti apšvietą, ir klaidžiojo po tamsybės klanus. Tamsos gi dievaitis, paprastai, pagimdo ir suorganizuoja bandas juodašimčių, chuliganų, vagių ir įvairių žvėriškais palinkimais sutvėrimų.

Gi Amerikoje liaudis, sulyg apskaitliavimų, prageria $2,500,000,000.00 kasmet. Sulyg William Jenning Bryan, Suv. Val. gyventojai kasmet prageria 2,000,000,000.00 dolerių. Suma pinigų išleidžiama mokykloms, siekia apie 750,000,000.00 dol. Taigi ir čia prageriama tris kart daugiau, negu išleidžiama apšvietos reikalams. Vien lietuviai Amerikoje prageria apie 50 mil. dolerių į metus. Jei nors dalį tos prageriamos sumos paskirtų apšvietos platinimui turėtumem ir savo pageidaujamąją kolegiją ir šiaip įvairių gerų įstaigų. Ant girtuoklysčių nesigailim nei didžiausių aukų, bet kaip tik reikia paaukoti centą kokiam nors labdaringam tikslui bei padėti ant tėvynės aukuro kur aukos žymė nežus ant amžių, mums dreba rankos, nenorim, neturim... Tą galima išaiškinti tuomi, jog mums trūksta tikro apšvietimo, esame nerangūs, apsileidę, atšalę. Todel, matydami kaip giliai alkolis suleido savo šaknis į amerikiečių visuomenės dirvą ir gimdo ištvirkimo, nedorumo, ligų ir silpnumo lizdus: ilgiau nebegalime ramiai žiūrėti į tą baisiąją žmonijos ligą. Senai jau užsibaigė girtos linksmybės laikai, turim išsinerti iš nasrų tojo dievaičio ir pasiliuosuoti visai nuo biauraus papročio — girtuoklystės! Pažiūrėkime akimis į šių dienų gyvenimą; šalinkimes nuo lizdų, kuriuose geriame smarvę, užnuodijančią dvasiškąjį ir kūniškąjį gyvenimą. Prisižiūrėkime į blaivaus žmogaus gyvenimą ir sulyginkim jį su girtoklių namais. Blaivieji — stiprūs, kaip fyziškai, taip ir dvasiškai, linksmūs, skurdo savo gyvenime neišpažįsta, apsirėdę prigulinčiai, skatiko kišenėj netrūksta; už tai kad mokėjo kur ir kaip jį sunaudoti. O ką mes matome girtuoklio šeimynoje? Skurdą, ašaras, kerštą, nedorybę... Ne, taip ilgiau nebegali būti!!! Ir pilnai tikiu, kad mūsų lietuvių tarpe trumpu laiku jis bus išnaikintas iš šaknų taip, kaip kad Švedijoj, Norvegijos ir keletos kitų viešpatyščių tarpe. Kiek galėdami surėmę petis į petį žadinsim kitus į kovą ir drauge žengsim pirmyn blaivios idėjos takais. Nuginkluotas, silpnės alkolio dievaitis ir su juomi visos nelaimės paeinančios iš girtybės. Tuomet lietuvių tarpe pradės bujoti tobulybės paveikslas. Svetimtaučiai atkreiptų savo akis į mūsų blaivią tautą ir žiūrėtų su pasigerėjimu, it į skaistų paveikslą.

Pr. Juras.

S. L. R. K. A. PITTSBURGH'O APSKRITIES VALDYBOS ANTRAŠAI:

Prezidentas Jos. J. Tumasonis, 268 E. 14th ave., Homestead, Pa.

Vice-prez. J. Miliauskas, 1910 Carson, st., Pittsburgh, Pa.

Sekretorius Kanstantas Vaišnoras, 408 Tabor st., Pittsburgh, Pa.,

Kasininkas kun. S. J. Čepananis, 318 — 4th ave., Homestead, Pa.

Dvasiškas vadovas kun. M. J. Kazėnas, 318 — 5th st., Donora, Pa

MOTERŲ DIRVA.

APŠVIETA TARP MOTERŲ.

Neseniai, vienas man gerai pažįstamas vaikinas pabaigė "Grammar School". Jis jau turi apie 25 metus amžiaus, dirbdavo naktimis, dienomis gi lankė mokyklą, draugė su vaikais, ir džiaugėsi pabaigęs elementarę mokyklą Žada tokiu pat būdu, pasiekt ir High School. Jis nėra vienatinis; yra ir daugiau tokių. Kaipgi negerbti, nebranginti tokį žmogų? Kiek tai vargo, pasišventimo, koks mokslo troškimas! — Iš tokių žmonių išauga milžinai.

Bet kiek atsiranda tokių iš mūsų sesučių? Turbūt ir su žiliurių neatrastume, kad mergina sunkiai dirbdama lankytų mokyklą, net vakarinėse mokyklose nerandame labai daug lietuvaičių — paskui rėkiame šaukiame, kad stoka veikėjų, stoka inteligenčių. Kas kaltas tam? O gi neva vis tai vyrai, jie tai, mat, trukdo apšvietą, jie tai, neva, laikė moteris užpečkyje ir tt. ir tt. Ištikro, kaip kada rodos, tie nabagai vyrai nekaltai apkalbami, — **ar tik ne mes pačios kaltos?** Atvažiavę iš Lietuvos, mėginame gaut darbo, kad užsidirbti pinigų, iš ko būt galima nusipirkt gražius drabužius, kad greičiau sugavus vyrą... ir už "šifkortę", retai katra atsilygina. Dažniausiai girdėti, kad būsimasis vyras atmokės "šifkortės" siuntėjui.

Neperdaug mums rūpi ar mes to vyro namus mokėsime užlaikyt, ar mes mokėsime gerai vestis, ar ant galo išvažiavę kur toliau į svečius, mokėsime jam laišką parašyti, ar abelnai būsime savo vyro draugės, ar dalinsimės su juo mintimis, ar kelsime jo ambiciją. Ne, mes tik norime vardą permainyti ir turėt naminį darbą, vieton ėjus į fabriką. Ne visos tokios, ačiū Dievui, bet gera mūsų pusė esame tokios. Tą patvirtina pats gyvenimas, daug nesutikimų, persiskyrimų. Delko? Delto, kad gal kelintas nuošimtis turi svarbias priežastis, bet daug tokių, kad vyras išauga draugę savo gyvenimo. Vyras gyvena, padėkime, maždaug su laikais, dalyvauja viešame veikime, priguli draugijose, skaito laikraščius, knygas — gi moteris tuo tarpu sėdi ant vietos, ji nemoka arba nenori nieko skaityti. Jai užtenka tų žinių, ką girdi nuo kumučių, jai pikta, jeigu vyras išeina ant susirinkimų kokios draugijos. Girdėjau vieną moterį barant savo vyrą: "Tai jau tu velyk ką geresnio dirbtumei, parėjęs iš darbo: tik rašai ir rašai".... Ir paskui baisiausiai piksta, jeigu yra pavadinta "kvaila boba". Tiesa, nemandagu — bet teisinga, gal dar randasi tarp mūsų tokių primityviškų vyrų, kurie moterį mėgina "valdyti" kumščia..... bet jie jau retenybė šioje gadynėje. Vyrai netik netrukdo mokslo, bet net padeda moterims, skatina jas prie veikimo, džiaugiasi iš jų pastangų. Va, užsimezgus A. L. R. K. Mot. Sąjungai netik kad vyrai netrukdė to darbo, bet visa katalikiškoji spauda, leidėjai ir laikraščių redaktoriai padėjo, ragino, garsino už dyką. Taipgi mūsų gerbiamoji dvasiškija, pritaria, energiškai paremia, kai-kurie iš mūsų kunigų, net po kelias kuopas prigelbėjo sutverti. Jeigu tad vyrams nerūpėtų moterų apšvieta, argi jie tiek daug del mūsų darbuotųsi? Sesutės, geriau su nusižeminimu meškimes į krutinę ir sakykime: "Mea culpa"; mūsų pačių nerangumas laiko mus ant vietos. Nepadarome pažangos, nes, tiesiog pasakius, tingime! žinoma augštesnius mokslus sunku pasiekti, bet visgi kur yra noras, ten ir būdas surandama. Abelnai moters turėtų augti su laikais, interesuotis moterų klausimu, skaityt daugiau gerų laikraščių, knygų, klausyties naudingų prelekcijų, prigulėt prie draugijų, o ypač į Sąjungą.

Negana yra ištekėti, tapti motina ir laikyt jau savo misija užbaigta ant šio pasaulio. Ne, reikia žiūrėt, kad vaikai sveiki užaugtų, kad užaugę nesisarmatytų savo motinų, kad jų motina būt jų geriausias draugas, o jų namas maloniausia jiems vietą. Tokia moteris yra tikra motina, verta pagerbimo, nors pasaulis, ir nieko apie ją nežinos. Bet savo šeimynoje kokia ji bus brangi, koki mylima!

Am. L. R. K. Mot. Sąjungos pirmas tikslas yra apšvieta. Susitvėrę kuopos iš pat pradžių, privalo atidaryti mokyklą — pirmiausiai, kad Sąjungietės išmoktų rašyti ir skaityti. Išmokus to, lengviau jau ir ko kito išmokti, jau gali skaityt moterims patarimus iš laikraščių, knygų. Labai reikalinga taipgi mokyties namų ruošos— virimo, mezgimo, siuvimo ir t. t.

Taigi, norėdamos būt geros gyvenimo draugės savo vyrams, geros motinos, privalome mokytis ir mokytis, nekaltinti kitų, tik pačioms susiprasti.

Vaidelytė.

AMER. LIET. RYMO—KATAL. MOTERŲ SĄJUNGOS KUOPŲ RAŠTININKĖMS.

Kiekvienoje organizacijoje pasitaiko nesusipratimų tarpe Centro raštininkės ir kuopų raštininkių. Taigi, kad išvengus tokių nesusipratimų mūsų Sąjungoje, prašyčiau visų kuopų raštininkių atkreipti domą į sekančus dalykus:

1.) Naujai kuopai susitvėrus, malonėsyte prisiųsti mokesčių lapelį išpildytą tų narių aplikacijomis, kurios prisirašo į pašelpinį, ir pomirtinį skyrių kartu. Taip-pat prisiųskite visų narių adresus, kurie reikalingi turėti Centro knygų vedimui.

2.) Siunčiant "čekį" arba "Money Orderį", visuomet jį išrašykite iždininkės vardu, t. y. p. A. Nausiedienės ir jį prisiųskite su mokesčių lapeliu centro raštininkei.

3.) Siunčiant mokesčių lapelį, visuomet pažymėkite kokia kuopa, iš kur ir už kokį mėnesį siunčia. Į apšvietos skyrių mokasi 10c. kas mėnuo, o į centrą siunčiasi tiktai 5c., jeigu narė užsimokėjo tik už vieną mėnesį į apšvietos skyrių, pažymėkite tiktai 5c., o nė 10c., nes tuomet pasirodo daugiau užrašyta negu pinigų prisiųsta.

Į pašelpinį skyrių mokasi 30c.

4.) Siunčiant surašą naujų narių, visuomet pažymėkite kiek metų narė turi, nors ji tik į apšvietos skyrių prisirašė, nes imant "čarterį" bus reikalinga paduoti valdžiai narių amžių.

5.) Kuopų raštininkės turi atidžiai peržiūrėti aplikacijas narių, prisirašančių į pašelpinį skyrių, kad visi klausimai būtų atsakyti, kad nereikėtų grąžinti atgal, nes tai tik bereikalingi iškaščiai.

6.) Siunčiant duokies į centrą, gerbiamos kuopų raštininkės malonėkite prisiųsti pinigus prieš 15 dieną kiekvieno mėnesio; tuomi palengvinsite darbą raštininkei ir sau.

7.) Visų svarbiausia, kad kuopos, kurios neprisiuntė velykinės išpažinties paliudijimų prieš pirmąjį seimą, malonėtų tai padaryti iki 15 d. kito mėnesio, sulig pirmojo seimo nutarimo.

Tikiuosi, kad visos kuopų raštininkės atkreips domą į šį mano prašymą, ir tuomi padės sutvarkyti sąjungos reikalus. Susitvarkę galėsime geriau dirbti ir veikti, nes: "Vienybėje galybė".

Monika L. Gurinskaitė,
Amer. Liet. R.-K. Moterų Sąjungos, Centro raštininkė.

Scranton, Pa., susitvėrė A. L. R. K. Moterų Sąjungos kuopa, kurios numeris bus 16; valdyba išrinkta sekanti:

Pirm., Filomea Valentinavičiutė; pirm. pagelb., Marijona Sedleckaitė; rašt., M. Medeliutė; iždininkė, V. Krutuliutė.

Prie susitvėrimo šios kuopos, ypačiai prisidėjo p-nas A. Sodeika, kuris daug triuso padėjo.

TAUT. FONDO REIKALAI.

AUKOS TAUTOS FONDUI.

Perth Amboy, N. J. — nuo vietinių, lietuvių, (prisiuntė p. Jonas Bartosevecze)	$28.03
Detroit, Mich., — aukų surinkta parengtam vakarely, (prisiuntė p. Ignas Bereišis)	20.83
Haverhill, Mass., — aukų surinkta prie rinkimo parašų (prisiuntė kun. J. Kučas)	19.00
Chicago, Ill., — aukų surinkta laike vakarienės Lietuvos Vyčių Kongreso (prisiuntė kun. H. Vaičiunas)	14.00
Forest City, Pa., — nuo vietinių lietuvių (prisiuntė kun. A. Janušas)	13.00
Mt. Carmel, Pa., — nuo vietinių lietuvių (prisiuntė kun. V. Bartuška)	14.00
Des Moines, Ia., — nuo vietinių lietuvių (prisiuntė kun. J. Jonaitis)	6.50
Harvey, Ill., — nuo vietinių lietuvių (prisiuntė p. A. Burdutis)	29.75
Ansonia, Conn., — nuo vietinių lietuvių (prisiuntė p. G. J. Vaitkevičius)	2.65
Poquonock, Conn., — aukų surinkta pastangomis Draugystės šv. Kazimiero	145.15
Gilbertville, Mass., — nuo vietinių lietuvių (prisiuntė p. A. M. Račkus)	24.13
New Haven, Conn., — aukų surinkta laike prakalbų surengtų per S. L. R. K. A. 16 kuopą, (prisiuntė p. Vincas Zavarskas)	9.89
Waterbury, Conn., — aukų surinkta per "Aido" Teatrališkos Draugijos surengtą balių, (prisiuntė p. J. V. Kovas)	189.70
Chicago Heights, Ill., — nuo vietinių lietuvių (prisiuntė kun. J. Klonauskas)	27.40
Luzerne, Pa., — nuo vietinių lietuvių (prisiuntė kun. F. Kemėšis)	89.60
Viso	$632.63

* * *

Aukos Tautos Fondui surinktos laike p. St. Šimkaus prakalbų.

Melrose Park, Ill. — (prisiuntė p. A. Jasinskas)	33.00
Chicago, Ill., — aukos surinktos šv. Mikolo Arkaniolo svetainėje	53.63
Chicago, Ill., — aukų surinkta Visų Šventų parap. svetainėje	46.20
Chicago, Ill., — aukų surinkta šv. Kryžiaus parap. svetainėje	125.51
Viso	$258.40
Viso inplaukė per dvi savaiti	891.03
Pagal paskutinę T. F. atskaitą buvo	20,486.36
Viso inplaukė	$21,377.39

Adv. A. A. Šlakis,
T. Fondo raštininkas.

WORCESTER, MASS.

"Tag Dienos" atskaita ir aukotojų vardai:

Dr-stė šv. Marijos Vardo	$25.00
Barbora Galiackiutė	6.00
M. Simankauskiutė (iš Gilbertville, Mass.)	5.00
Juozas Deveikis	4.00
Mrs. J. Thurston	2.00

Po $1.00 aukojo sekanti: Ona Sakalauskaitė, Magdalena Avietienė, Magdalena Aviečiutė, Juozas Šukis, M. Šukiutė, Juozas Bunikis, Petras Biguzas, Dr. C. Bergin, Jonas Jasaitis, B. Piktijodis, Pranas Liubinas, J. F. Pratt.

Viso	12.00
Viso (stambesnių aukų)	$54.00
Smulkių aukų	1,025.62
Viso	$1,79.62

Išlaidos.

Už dežutes ir "Tags" užmokėta	28.46
Viso labo	$1,051.16

Visos minėtos aukos surinkta "Tag Day", 29 d. gegužio, 1915 m., Worcester'is labai žymiai aukojo Tautos Fondui, ar tik ne pralenks ir Chicagą. Vietinis T. Fondo Kom. Worcester'yje pavyzdingai darbuojasi.

EXPORT, PA.

Sekanti aukojo į Tautos Fondą iš Export,Pa.:

Po $1.00: Antanas Grakas, Antanas Jakštas, Simonas Banys, Kazimieras Vasiliauskas, Kazimieras Bačius, Pranas Rupšys, Jonas Pukas, Stasys Šimkus, Stasys Kondrotas.

Po 50c.: Martynas Grigulevičia, Motiejus Matušis, Baltrus Sušinskas, Juozas Jakštas, Juozas Rukas, Juozas Bungarda, Jonas Gudaitis, Jurgis Balevičia, Juzė Gudaitienė, Petras Banys ir Jonas Salatka.

Smulkių aukų	$1.55
Viso labo prisiuntė į Tautos Fondą.	$16.05

DARBININKAI IR ŪKĖ.

Jau keliuose "Draugo" numeriuose buvo kalbama apie darbininkų klausimą. Vieni nurodo, buk darbininkui laimė yra giliose kasyklose, antri skundžiasi ant skolų, treti ragina darbininkus eiti ant ūkės.

Kalbėdami apie darbininkus, mes privalome turėti omenyje, kad darbininko užduotis yra pastoti vertu kodaugiaus draugijai. Yra didis skirtumas tarp darbininko, kuris užžiūri elektro mašineriją ir darbininko, kuris dirba po kitų priežiūra. Pirmas iš jų atneša naudą draugijai, antras-gi reikalauja nuo tos pačios draugijos paramos. Didelis skirtumas tarp inžinieriaus, kurs valdo garinę ir darbininko, kurs šluoja kambarius. Mes turime atkreipti atidą ant to, kad pirmas yra reikalingu ir atsakančiu darbininku, atliekančiu didį darbą draugijoje, o antras nors ir nėra peiktinas bet jis negali lygintis su pirmuoju.

Kitaip sakant, darbininko siekiu yra pastoti naudingu draugijoje.

Berods, žmogaus prigimtis ir jaunų dienų patyrimas nustato dažnai jo vertę draugijoje. Nemažą intekmę į žmogų turi ir pasišventimas. Prisilaikant tų taisyklių ir galima kalbėti apie lietuvius. Mes žinome, kad mūsų viengenčiai daugiausiai yra ūkininkų vaikai, iš kurių vieni šiektiek pasiekė apšvietos, kiti-gi d. tamsūs. Ūkės darbą jie visi iš jaunų dienų priprato dirbti. Ir, štai, dauguma mūsų tautiečių, ūkininkų vaikai, atvažiuoja, į Ameriką jau suaugę. Pastoja miesto darbininkais be jokio pirmesnio prisirengimo ir be prasilavinimo. Čia visi turi sutikti kad toks ūkininko vaikas, lietuvis, negali jau lygintis su tuo darbininku, kurs išaugęs mieste ir iš jaunų dienų pasirengęs prie miesto darbo, moka amatų darbą: dailydės, kalvio ar kitą kokį. Lietuviui jau lieka tik tas darbas, kuris reikalauja spėkų intempimo. Teknikai-gi besivystant, žmogus yra kas valandą pakeičiamas mašina ir jau prastas darbininkas yra stumiamas prie mažesnios vertės darbo ir uždarbio. Tokiuo būdu, ateityje, prastas darbininkas vis mažiau ir mažiau, galės pagaminti draugijai naudos ir pats darbininkas bus mažiau vertinamas.

Tokiam darbininkui yra vienas išėjimas, tai grįšti prie to darbo, kokį jis dirbo jaunose dienose. Lietuviui yra daugiaus žinoma žemdirbystė, tai jis daugiaus sau ir draugijai atneš naudos užsiimdamas žemdirbyste.

Kiek laiko atgal, aš žingeidaudamas, kaip Amerikoje sėkasi lietuviams ūkininkams, apsilankiau lietuvių ūkininkų apgyventose vietose.

Važiuojant trukiu per miškus ir kelminus, kur-nekur galima pastebėti mažą namelį ir kelius akrus apdirbtos žemės. Nameliai parodo, kad jau seniai tas žmogus čia gyvena, bet mažas sklypelis apdirbtos dirvos sako tau apie ūkininko nerangumą ir nesirūpinimą savo ūke. Štai, toliaus ir lietuvių gyvenimai. Čia triobos naujos, viskas apreiškia naujai pradėtą gyvenimą. Pažvelgęs į laukus, matai gražius plotus išdirbtos žemės. Lietuvis ūkininkas veda mane parodyti kitų lietuvių ūkininkų gyvenimą. Visur gera tvarką, ūkės pavyzdingai vedamos, matyti, kad lietuvis įdeda į žemę daug darbo ir myli savo ūkę. Neužmiršiu vieno atsitikimo, kuris parodo mūsų lietuvių būdą ir dvasią.

Mano šeimininkas vedasi mane pas lietuvį, kurs nesenai apsigyveno ant ūkės. Prieinant prie to naujoko, gyvenimo, patinka mūs 50 metų amžiaus senukas, paskiaus ir senutė. — Padek Dieve! prataré mano šeimininkas. — Dėkui, dėkui, atsako senukas, tai jau naują kaimyną atvedėte prie mūsų. Gerai, gerai, kuo daugiau, tuo bus linksmian.—Kaip senai čia gyvenote? užklausiau senuko. — Tik nuo kovos mėnesio, atsako. — Kur jūsų daugiau šeimynos? vėl klausiu— Mūdu abudu su senuke ir esame šeimyna, juokiasi senukas, sunku vieniems dirbti, bet rankų nenuleidžiame, jau turime apie septynis akrus bulvių pasodinę ir apie 8 akrus kukuruzų. —Iki rūdėns. džiaugiasi senukas mūdu dar išdirbsime gražų žemės plotą. Šienauti dar anksti, tai ir rausime kelmus iki bulves reiks kasti.

Tikras seno lietuvio ūkininko typas Toks žmogus nelabai mėgtų dirbti dirbtuvėje, antrą, ir nekiek jis uždirbtų dirbtuvėje. Ant ūkės jis yra daug vertas. Pasodino kelius akrus bulvių ir dar žada dirbti. Dabar aišku, kad tas senukas lietuvis ne tik sau pragyvenimą padaro, bet dar uždarbį turi. Jis pirko kelminus, išdirbęsgi juos į derlingas dirvas, pakėlė savo ūkę prie didelės vertės. Turi pastogę, patenkintas gyvenimu, kogi jam daugiaus ir reikėtų?

Šį pavasarį buvau apsilankęs ir kitose valstijose pas lietuvius ūkininkus. Visur tas pats. Lietuvio ūkės gražios, tvarkios ir derlingos. Laukai geriau išdirbti, negu pas lenkus ar kitus. Net svetimtaučiai tą pastebi ir daug daugiau moka lietuviui darbininkui dirbančiam ant ūkės, kaip kitiems.

Geras lietuvio ūkininkavimas ir gerus vaisius išduoda. Nesibijo jis bedarbių. Pažinau vieną ūkininką, kurs šeimynos turėjo net 12 narių. Paklausiau jo ar nejaučia blogų metų — Užteks, atsako, vieno bus mažiaus, tai kito daugiaus,—susilygina. Ant 80 žemės akrų laikau 14 karvių, iš kurių turiu daugiausia pelno. Čia-pat surių dirbtuvė, čia-pat sviesto dirbtuvė, tai karves netik mūs išmaityna, bet dar ištekį padaro. Kitas lietuvis pasakojo, kad jis ant 40 akrų laiko 7 karvės, 5 arklius. Iš vienų karvių, už pieną, kiekvieną mėnesį gaunąs $50 ir daugiau. Beto parduodąs po kelis šimtus bušelių bulvių. Ir gyvulių kas metą prisiauginąs. Dar vienas pavyzdis: 1909 metais atvažiavo iš Lietuvos vienas mano pažįstamas. Pinigų jam užteko išsipirkti bilietą tik į Crystal Lake, Ill. Porą metų padirba ten ant ūkės, susitaupo apie $400. Iš tų, 200 dolerių jam pavogė. Bet jaunas lietuvis nenusiminė. Už likusius pinigus paėma nuomon ūkę ir kelis metus vargsta ant jos. Dabar tas ūkininkas jau turi 65 raguočių gyvulių, laiko 10 arklių ir 6 kiaules.

Dabar skaitytojas mato, kuris žmogus yra vertesnis: ar tas, kurs dirba mieste, ar tas, ką ant ūkės dirba.

Dominikas.

Redakcijos prierašas. Talpindami p. Dominiko straipsnelį, turime pažymėti kad p. Dominikas nušviečia darbininkų klausimą labai vienpusiškai, vien tik išgirdamas ūkininkavimo patogumus. Nesakome, kad lietuviams nereikėtų užsiimti žemdirbyste, bet, atsiminus, kad ne visiems lietuviams ūkė pasiekiama, turime atkreipti didesnę atidą ir ant miesto darbininkų, kurių iš lietuvių tarpo yra dauguma. Kiekvienas dalykas turi savo geras ir blogas puses. Taip-pat ir Amerikos ūkininkystė. Daugelyje vietų lietuviai ūkininkai nesidžiaugia tokiu dideliu pasisekimu, kaip kad nurodo p. Dominikas. Gali būti, kad ponui Dominikui ir teko patirti kai-kuriose vietose geras lietuvio ūkininko sąlygas, bet nemažai, o gal ir daugiau yra tokių vietų, kur lietuvis ūkininkas skursta. Sutikdami su p. Dominiku, kad lietuviams reikia rūpinties kolonizacijos klausimu, atkreipiame domą jog ir miesto darbininkų klausimas nera antraeilis ir lygiai reikalauja platesnio apkalbėjimo.

Šis - Tas

Laisvamaniams ir socijalistams seimuojant vien tik ir girdėjosi klerikalai, parapijos, Tautos Tarybos ir kiti katalikiškų organizacijų vardai. Per Vyčių kongresą nieks ir neužsiminė apie laisvamanius bei socijalistus. Matyti, kad mūsų prieteliai pirmeiviai šaukė suvažiavimus del paskatinimo katalikų prie darbo. Na ir nusisekė. Katalikai galutinai sutvarkė savo reikalus dėka pirmeivių "draugiškiems" patarimams.

* * *

Socijalistų organas "Kova" labai susirūpino Vyčiais. Turbūt jaučia nabagė, kad netrukus iš 3,000 sąjungos narių neliks nei pusės. Visi gabesnieji socijalistai į Vyčius virsta. Prisieis ir vėl "Kovą" papiginti keliems mėnesiams.

* * *

Laisvamanių partija ar kaip tūli ją vadina, srovė, nei krust iš vietos. Vis tie patys žmonės joje tesiranda. Šliupas, Račkauskas, Balutis, jų pasekėjai Drangelis ir "dacol". Galinga, nėr ko sakyti. Net keturius stulpus turi. Kad tik neišnyktų toji Dievo dovana, nors po vieną inpėdinį paliktų.

* * *

Vargas su tais socijalistais ir laisvamaniais ir tiek. Koliojo, šmeižė Tautos Tarybas ir Tautos Fondus, kiek išmanydami. Dabar-gi kada Tautos Fondas šelpia lietuvius ir rūpinasi Lietuvos ateitimi, skirdamas aukas Informacijos Biūrui, laisvamaniai ir socijalistai, akis stulpu pastatę ir burnas išvertę, rėkia, kad Amerikos katalikai, jų nesiklausę, drįsta šelpti nuvargintus brolius lietuvius ir remti naudingas įstaigas. Gal nabagai manė, kad katalikai jų vargingus fondus ir partijas sušelps, kurios jau visai baigia pakrikti.

* * *

Visi pamėgo prižadėjimus daryti. Ponas Račkauskas prižadėjo Gabrį nulinčiuoti, ponas Balutis plačiai pakalbėti apie niekam nežinomų klerikalų nedorybes, kiti ponai kitokius prižadėjimus daro. Kodel gi negalėtų ir ponas Burbulas šį-tą Amerikos lietuviškai visuomenei pažadėti? Taigi, vyručiai, Burbulas prisižada ir labai tvirtai pirmeivių ir laisvamanių šulų prižadams įvykus, paleisti didelį muilinį burbulą, kurį iš kalno paveda "Tėvynės" ir "Lietuvos" redakcijų štabui.

* * *

"Lietuva" bežiūrėdama smalsiomis akutėmis į "Kataliko" kiemėlį, įžiūrėjo ten "Draugo" bosizmą. Visi "Lietuvos" Jurgiai Spurgiai ir Pašaliniai advokatai rengiasi ginti "Kataliko" pozicijas, sustiprindami apkasus laisvamaniškais spirgais. "Draugas" kaip "Draugas", bet "Lietuva" tai tikrai norėtų pridengti "Kataliką" savo laisvamaniška letena.

* * *

Tai ir naujos pakasynos! Laisvoji Mintis užbaigė savo nelaimingąją kelionę pas Marsą; jos-gi vieton, turbūt išsivystimo keliu, gimė "Pažvalga". Pakasynų ir krikštynu ceremonijos įvyko "Jaunosios Lietuvos" susiliejimo vietoje su "Lietuvos Žiniomis".

* * *

Naujoji talkininkų bendrovė žada surinkti nuo visų srovių likučius ir nuotrupas ir sudėjus jas į "Jaunosios Lietuvos" krepšį, pasiųsti Lietuvos pirmeiviams delei patalpinimo į demokratų archyvą.

* * *

"Amerikos Lietuva" po smarkių audrų ir vesulų aprimo. Ničnieko neberašo apie lietuviškas sensacijas. Turbūt beveilis telefonas "susibrokino".

* * *

"Vienybė Lietuvninkų" džiaugiasi, kad Šliupas manąs daryti ekskursiją po Ameriką Lietuvos reikalais. Tikrai maloni žinia! Iš anksto galima pasakyti kad Šliupo kelionė po Ameriką pilnai sustiprins katalikų dvasią. Pasiklausę jo pasakų apie sugriautas katalikų bažnyčias, žmonės eina ir stato naujas.

* * *

Socijalistų skurdas taip didelis, kad neturi nabagai nei centelio palaikymui Škotijos "Socijaldemokrato". Pasakojo, kad tas laikraštukas jau randasi ant grabo lentos. Prisieis "Socijaldemokrato" pėdomis pasekti ir "Rankpelniui", "Kova" jau iš anksto pradeda dejuoti. Vargas, ką ir besakyti.

* * *

"Tėvynė" rašydama apie kunigus, Gabrį ir katalikus, gerokai išsikalioja ir palengvinus savo sunkią naštą, nekaltai pradeda kalbėti apie žmoniškumą. Valinasi, nei kiek neprasižengia prieš laikraštinę etiką.

* * *

Wilkes Barre Vyčiai parengė iškilmingą "Lietuvių Dieną". Socijalistai dagirdę apie tokį didelį Vyčių darbštumą tik ne paspringo.... iš pavydo. Socijalistų laikraščiai piestu atsistojo. Gaila "draugų", bereikalo susinervuos.

* * *

"Vienybė Lietuvninkų" ligšiol nežino kuomi skiriasi Tautos kymą su Tautos Fondu, paskutinį nešdama apie p. Šimkaus susitaikimą su Tatuos Fondu, paskutinį pavadina Tautos Taryba, su kuria p. Šimkus gal dar nebuvo ir susiduręs. Tikrai amerikoniškai!

* * *

Į laisvamanių Tautos Taryba, kurią pradėjo lipdyti pirmeiviškos Spaudos Draugijos suvažiavimas, geriausiais atstovais galėtų būti: "Tėvynės" viską žinantis Čia—Suksas, "Lietuvos" auksaburnis Jurgis Spurgis ir Bostono "Ateities" surugęs diplomatas Triksų Triksas. Geresnių mandrų galvių savo tarpe laisvamaniai ir su šviesa nesumedžiuos.

Burbulas.

S. L. R. K. A. REIKALAI.

CICERO, ILL.

S. L. R. K. A. 48 kuopa laikys bertaininį susirinkimą 25 d. liepos, 1 val. po pietų, bažnytinėj svetainėj. Malonėkite ateiti, užsimokėti prigulinčius mokesčius. Nepamirškit atsivesti naujų narių prisirašyt prie S. L. R. K. A. Atminkit, kad tai geriausia katalikų organizacija Amerikoj.

A. Valančius.

SHAMOKIN, PA.

S. L. R. K. A. 53 kp. laikys bertaininį susirinkimą 25 d. liepos, tuojau po Mišių bažnytinėj salėje. Meldžių visų pribūti.

P. Kuzma, rašt.

S. L. R. K. A. 57 kuopa Stomerville laikys savo metinį susirinkimą 25 d. liepos Jurgio Žvirblio svetainėje, 7 val. vakare, ant kurio kiekvienas privalo pribūti ir užsimokėti mokesčius. Taip-gi dasižinosite ką nuveikė 30-sis Seimas.

M. Launikaitis, rašt.

CHICAGO, ILL.

S. L. R. K. A. 100 kp. laikys bertaininį susirinkimą Aušros Vartų parapijos svetainėj 25 d. liepos 1 val. po pietų. Meldžiame visų draugų susirinkt, nes bus daug svarbių reikalų kas link ateinančių metų mokesčių. Meldžiame atsivest naujų narių prisirašyt prie Susivienijimo.

P. Cibulskis, pirm.
J. Lobikis, rašt.

YOUNGSTON, OHIO.

S. L. R. K. A. 63 kuopa laikys bertaininį susirinkimą paprastoj vietoj Daiči salėj 25 d. liepos, 4 val. po pietų. Visi draugai ir draugės malonėkite ateiti užsimokėti bertaininius mokesčius ir atsiveskit naujų narių prisirašyti prie mūsų S. L. R. K. A. kuopos, taipgi bus daug svarbių vsarstymų link pagerinimo vietinės kuopos.

H. Grikauskas, rašt.

CHICAGO, ILL.

S. L. R. K. A. 101 kp. laikys savo mėnesinį susirinkimą 25 d. lie-

pos, tuojaus po sumos, paparijinės mokyklos kambaryje. Nariai ir norintieji įstoti kviečiami atsilankyti ir užsimokėti.

B. Abromavičius, rašt.

DUQUESNE, PA.

S. L. R. K. A. 102 kp. turės bertaininį susirinkimą 25 d. liepos (July), 2 val. po pietų pas p. B. Aleksandravičių. Malonės visi draugai ir draugės susirinkti ir užsimokėti prigulinčius mokesčius.

B. Jakubauskas, rašt.

DRAUGIJŲ REIKALAI.

TAUTOS FONDO VALDYBA

Pirmininkas Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 So. Leavitt st., Chicago, Ill.

Raštininkas Adv. A. A. Šlakis, 3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Iždininkas B. Vaišnora, 1514 Carson st., S. S., Pittsburgh, Pa.

Iždo Globėjai:

A. Nausiedienė, 917 W. 33 st., Chicago, Ill.

Jonas Jaroševičius, 1048 Washington st., Norwood, Mass.

SUSIV. L. R. K. A. VALDYBOS ANTRASAI:

Prezidentas, — K. Krušinskas, 59 Teneyck st., Brooklyn, N. Y.

Vice-prezidentas, — A. Petrauskaitė, 563 N. River st., Waterbury, Conn.

Sekretorius, — J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.

Kasierius, — Pranas Burba, 456—58 Main st., Edwardsville —Kingston Pa.

Kasos Globėjai: — J. Stulgaitis, 122 S. Meade st., Wilkes Barre, Pa.

J. B. Valukonis, 233 Broadway, S. Boston, Mass.

Dvasiškas vadovas, — kun. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.

Knygius, — kun. S. J. Struckus, P. O. Plymouth, Pa.

Gydytojas, — Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 S. Leavitt st., Chicago, Ill.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDYBOS ANTRASAI:

Dvasiškas Vadovas, kun. H. J. Vaičiunas, 3230 Auburn ave., Chicago, Ill.

Pirmininkas, Jonas E. Karosas, 3337 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Pirm. pagelbininkė, p-lė Matilda Šukiutė, 11 Alpine st., Worcester, Mass.

Protokolų Raštininkas, P. Mulevičius, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

Finansų Raštininkė, P-lė S. Šlegaitė, 1427 So. 48th st., Cicero, Ill.

Iždininkas, P. P. Baltutis, 3261 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Ižd. Globėjai:

A. A. Aleksandravičius, 732 W. 19 st., Chicago, Ill.

P-lė Stanislava Kačinskaitė, 10326 Edbrook ave., Roseland, Ill.

ŠVENTO MYKOLO DRAUGIJOS, ROCKFORD, ILL. VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Kazimieras Miklas, 1025 S. Main St.

Vice-pirmininkas Mikolas Jankevičius, 1614 15th St.

Protokolų raštininkas, Jonas J. Merčaitis, 1530 S. West St.

Finansų raštininkas ir Iždininkas Pov. P. Petrėnas, 422 Island ave.

Iždo globėjai: Jonas Zubinas, 1129 S. Church St.

Vincentas Kadzevičia, 411 Island av.

Maršalkos, Kazimieras Brazas, 1543 S. West St., ir Izidorius Komza.

DRAUGYSTĖ ŠV. JURGIO KARELVIO, NORWOOD, MASS.

Pirm. Pr. Kuras, 457 Pleasant st.

Pag. P. Kudirka 31 Franklin st.

Prot. Rašt. J. Verseckas, 1184 Washington st.

Fin. Rašt. V. Sereika, 568 Pleasant st.

Iždininkas V. Kavaliauskas, 83 Staravant ave.

Iždo globėjai: K. Spiridavičia, 1025 Washington st.

S. Vitkauskas, 1038 Washington st.

Maršalka G. Glebas, 61 Struravant ave.,

DRAUGYSTĖS ŠV. JONO EVANGELISTO CHICAGO, ILL., VYRIAUSYBĖ.

Prez. Ig. Liekavičia, 1930 S. Union ave.

Vice-prez. Juoz. Simenas, 911 W. 19th Pl.

Prot. Sekr., S. Dargis 638 W. 18 st.

Fin. Sekr., Petras Oliševskis, 718 W. 15th st.

Kasininkas Ant. Leknickis, 1445 So. Sangamon st.

Maršalka Petras Augustinas 712 W. 17 Pl.

Susirinkimai paskutinį nedėldienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Dievo Apveizdos parapijos svetainėj, 18 ir Union gatvės.

DRAUGYSTĖ ŠV. MYKOLO ARKANIOLO, COLLINSVILLE, ILL.

Prezidentas Juozas Gudeliauskas, 239 Hesperia st.

Vice-prezidentas V. Murauskas, 245 Seminary str.

Prokelų Raštininkas, P. Pranaitis, 431 Spring str.

Finansų Rašt. F. Stankaitis, 916 High str.

Kasininkas Kazimieras Kavaliūnas, 419 So. Clinton str.

Kasos globėjai:

Jonas Norkus 904 Vandelia str.

Rinkėjai Antanas Gudeliauskas, 501 N. Hesperia str.

Maršalka M. Gudeliauskas, 404 N. Hesperia str.

Metiniai susirinkimai atsibūna 2 ketvergą sausio m. Pusmetiniai 2 ketvergą liepos Paprasti susirinkimai atsibūna, ka 2 ir 4 ketvergą kiekvieno mėnes.

NEKALTO PRASID. PAN. ŠV. DRAUGIJA, WAUKEGAN, ILL., ADMINISTRACIJA:

Pirmininkė — Ona Vasiliutė, 1349 So. Lincoln Sstr., Waukegan, Ill.

Vice-pirmininkė — Anastazija Pavilkykė, 1349 So. Park ave., Waukegan, Ill.

Protok. rašt. Antanina Kasiliauskiutė, 1345 So. Park ave., Waukegan, Ill.

Finansų rašt. — Elžbieta Nevardauskaitė, 1221 Victoria st., Waukegan, Ill.

Kasininkė — Marijona Zeleniakiutė, 1320 So. Lincoln st., Waukegan, Ill.

DRAUGYSTĖS ŠV. JONO KRIKŠTYTOJAUS, MELROSE PARK, ILL. VALDYBA:

Pirmininkas J. Žvirblis, Box 595 Melrose Park, Ill.

Pirm. pagelb. V. Kłudolas, Box 151 Melrose Park, Ill.

Org. užžiūr. prot. rašt. A. Jasinskas, 1300 St. Charles ave., Maywood, Ill.

Finansų rašt. A. Samalionis Box 593 Melrose Park, Ill.

Kasininkas J. Stefonkevičia, 5001 12th st., Cicero, Ill.

Susirinkimai buna kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, pirmą val. po pietų J. Waichiulio svetainėje. 2018 Lake st., kampas 21 gatv. Melrose Park, Ill.

ŠVENTO ANTANO DRAUGIJOS, WAUKEGAN, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas: Steponas Keliotis, 1344 So. Jackson Str.

Pagelbininkas, Kazimieras Burba, 1416 So. Park Ave.

Protokolų raštininkas, Antanas Samoška, 1338 Sheridan Road.

Finansų raštininkas, Jronimas Shemulinas, 759 Marion st.,

Kasininkas, Antanas Bakšys, 1327 So. Victoria Str.

Kasos globėjai:

Juozapas Skuldziskis, 1112 — 10th Str.

Raimunda Rulevičia, 1530 So. Jackson Str.

1. Maršalka, Pranas Dapkus, 1407 So. Park Ave.

2. Maršalka, Antanas Dirgis, 1327 So. Park Ave.

Švento Juozapo Draugijos, Sheboygan, Wis., valdybos adresai:

Pirmininkas Skiris Antanas, 909 Indiana ave.

Pagelbininkas Bubnis Juozas, 735 Indiana ave.

Raštininkas Butkauskas Juozas, 1015 Clara ave.

II. Raštininkas Brusokas Antanas, 1019 Dilangham ave.

L. Katalikiškų D. S. Brooklyn.

Kasos globėjai:

Gelburda Petras, 1002 Clara ave.,

Ručauckas Mataušas, 1133 Michigan ave.

Kasininkas Grigaliunas Tamošius, 1437 S. 11st.

Maršalka Buividas Juozas, 1439 S. 9 st.

SKELBIMAI.

Vargonininkas paieškau vietos, esu nevedęs, blaivas, įsipraktikavęs gerai savo amate, choro vedime ir tt. Reikale esant meldžiu gerbiamųjų klebonų kreiptis į "Draugo" Redakciją.

30—5.

Paieškau savo pusbrolių, Mosauckų Antaną ir Zigmontą, iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Raguvėlės parapijos. Taipgi paieškau draugą Edvardą Judriuną iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Traupio parap., Skauradų viensėdžio. Girdėjau, kad gyvena Sioux City, Iowa. Aštuoni metai kaip Amerikoje. Turiu svarbių reikalų. Jis pats ar kiti duokite žinoti šiuo adresu:

Vladas Tološka,
8436 Vincennes ave., Chicago, Ill.

Paieškau savo brolio Petro Janilionio. Paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Biržų parap., Geidžiunų sodžiaus. Apie 37 metų senumo; 9 metai kaip Amerikoje. Pirmiau gyveno Athol, Mass. Bus kokie 6 metai, kaip iš ten išvažiavo. Atsišaukti šiuo adresu:

O. Janilionaitė,
272 Sanders st., Athol, Mass.

REIKALINGAS: — vyras, kuris norėtų vakarais uždirbti pinigus. Neatitraukdami jo nuo jo kasdieninio darbo, mes išmokinsime, kaip galima lengvai uždirbti pinigus tarp savo draugų ir pažįstamų. Jeigu Tamsta nori pagerint savo buvį ir nori žengt pirmyn šiame pasaulyje, tai rašyk pas mus, mes prisiųsime pilną išaiškinimą, išmokinsime visko ir tas nieko nekaštuos.

Manager
Room 35, 154 W. Randolph st.
CHICAGO, ILL.

DIDELIS BARGINAS!

Jei kam rūpi geresne ateitis ir nori įsigyti į trumpą laiką turtą, tai nepraleiskite progos, o pirkite lotus. Mes turime labai patogią vietą lietuviams, kur oras tyras ir linksmas gyvenimas, nes šioj apielinkėje jau šimtai lietuvių pasinaudojo, tai ir Tamstos laukia ta pati laimė.

Del pilnesnių informacijų kreipkitės.

A. J. SUTKUS,
6329 So. Fairfield ave.,
CHICAGO, ILL.

Tel. Prospect 456.

Reikalavimas

Reikalaujam žmonių su mažu kapitalu pirkimui farmų. Turėdamas $100 gali pirkt 40 akrų derlingos žemės ir tuojaus gaut darbo lentų pjovyklose.. Darbas atsakantis, gera mokestis. Didelis išdirbtų farmų listas dovanai. Del platesnių žinių kreipkitės pas:

CHAS ZEKAS and CO.
127 N. Dearborn st. Room 808

B. GOLDBERG

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ.

Drabužiai, skrybėlės, čeverykai ir vyrų parėdalai.
Viena kaina del visų.

4536-38 So. Ashland ave.
Chicago, Ill.

JUS GALETE IŠAUGINTI PLAUKUS

Prieš gydymą.

Pasekmingas, moksliškas gydymas dykai del vyru ir moteriu.

Ar slinka jums plaukai?

Ar pražilę jusu plaukai nuo metu? Ar užkresti kokias nors ne sveikumais ir limpanti jie?

Ar randas plaiskotes, niežas odos galvos?

Ar plinki, bei pradedi plikti?

Ar kenkia kas iš aukščiau pasakytu ligu, tai stenkites apsaugoti jos. Užsakykete iluostrota knygute jusu prigemtą kalba:

"TEISYBE APIE PLAUKUS,"

Parašita europos garsingo specialisto, kurioje randas ivairios žinios:

Gražybe plauku,—sudejimas plauko ir odos galvos. Priežastis slinkimo plauku ir žilumas —Kaip užlaikyti sveikatą ir išaugintí plaukus.—Ir kaip tai i penkius savitis tureti gražius plaukus.-Žili plaukai.—Barzda.—ir dekavones nuo užganedintu kliętu.

Ketvirtoje savaite.

GYDYMAS DYKAI.

Mes galome pertikrenti kiekviena, kad gyduoles CALVACURA sulaiko slinkimą plauku prašalina plaiskotes ir augina gražius plaukus Už 10 centu arba krasos markems prisiustus sykiu su Jusu antrašu. Mes išsiučeme kiekvienam dolerine dežute Calvacuraos N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus." Išplaukete žemiau atspaustą kuponą ir siuskete šianden.

Šeštoje savaite.

UNION LABORATORY, Box 537, Union, N. Y.

UNION LABORATORY,
Box 537, Union, N. Y.

Siučiu i dedamas 10 centu del apmokejimo kaštu persiutimo, meldžiu išsiusti man tojaus jusu dolerine dežute Calvacura N. 1 ir knygute "Teisybe Apie Plaukus." (Pasiuskete sykiu kupona su jusu antrašu.)

Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelė mokykla, kurioj kiekvienas gali išmokti Angliską kalbą, labai trumpame laike, šios mokyklos naujausia ir tobulingiausia metoda. Mokiname per laiškus, visose šalyse, už labai mažą atlyginima; teipjau klesose dienomis ir vakarais. Jeigu nori išmokti greitai Angių kalba, ateik ar rašyk platesnių žinių.

American School of Languages

1741 W. 47th Street, : : Chicago, Ill.

Moterįs!!

Nesivarginkit su senos rūšies prosoms. Vartok "Imperial": No. 15 "Imperial" užkaista pati persavę vartojant kerosiną, gasoliną arba alkolių. Sveria 5½ svarų. Už porą centų išprosuosi visos savaitės skalbinius. Gali prasuoti kur tik nori: Grinčioj, sklepe ar laukė po žaliu medeliu. Nerūksta ir nera smarvės; galvą nekaudės. Kaina su prisiuntimu į tavo namus $4.00. Gvarantuojame. Jei nepatinka gali gražinti, o mes sugražinsime visus pinigus. Taupyk sveikatą, turtą ir laiką.

Rašyk, ateik arba telefonuok.

NEW ERA SALES CO.,
6329 S. Fairfield av., Chicago, Ill.
Tel. Prospect 456.

"Draugo" Knygų Kataliogas.

IŠ PRIEŽASTIES KARĖS NEGAUNANT SIUNTINIŲ IŠ LIETUVOS, PILNO KATALOGO NEGALĖDAMI IŠLEISTI, ČIA TALPINAME REKOMENDUODAMI SKAITYTI IR PLATINTI SEKANČIAS KNYGAS:

No. 1, Braižinėliai, tik ką iš spaudos išėjus knygelė, talpinanti labai indomius piešinėlius ir pasakaites. Kaina .. .. .45

No. 2, Šv. Kazimieras, Lietuvos Karalaitis, apie kurį privalėtu maždaug žinoti kiekvienas lietuvis-katalikas. Kaina ..... .20

No. 3, Tiesos Žodis Socijalistams, parašė Kunigas, trečia laida, tai geriausia knygelė pažinimui kas tai yra tie mūsų lietuviškieji socijalistai. Su paveikslais. Kaina .... .10

No. 4, Kas Bailys? Vertė J. Miliauskas. Komedija dviejuose aktuose. Yra tai labai juokingas ir tinkantis perstatymui veikalėlis. Kaina. ..... .15

No.5, Karės Metu. Vaizdelis iš Lietuvių Gyvenimo 3-juose aktuose. Tinkantis scenai veikalėlis, parašė Pr. A-tis. Kaina. ..... .15

No. 6, Lietuvos Vyčių Dovanėlė. Parašė kun. Dr. M. Gustaitis. Kaina. ..... .10

No. 7, Pergyventos Valandos. (Karvojaus Laiškai), parašė K. A. K. Kaina ..... .40

No. 8, Patrimpo Laiškai, parašė K. A. K. Kaina. ..... .60

No. 9, Lietuvių Tautos Memorijalas, J. Gabrio. Induotas Tautų Kongresui Londone, 1911 m., dalis I 10c. Dalis II 10c., abi dali ..... .20

No. 10, Mandagus Vaikelis. Gražaus apsiėjimo pamoka. Kaina .5

No. 11, Ar Kristus Turėjo Brolių ir Seserų? Kaina 5

No. 12, Šimelio Kručko Gyvenimas ir Darbai. Heroiška Epopeja iš Dabarties Laikų. Parašė Skriauda, pašvęsdamas visiems tuščiagalviams, smailalyžiams, pasiputėliams ir neužpelnytos garbės ieškotojams. Kaina .10

No. 13, Apsvarstyk! Atlikusiems Misiją paminklėlis. Parengė Tėvas Kapucnas. Kaina 5

No. 14, Vienuolynė Luoma, sykiu su trumpais patarimais apie pašaukimą kunigysten, iš anglų kalbos vertė kun. P. Saurusaitis. Kaina ..... .25

Reikalaukite pagal numerį ir knygos vardą o Jūsų reikalavimai visad bus veikiai išpildomi. Pinigus galima siųsti išperkant "money order", registruotame laiške, esant mažiaus dolerio, krasos ženkleliais.

Adresuokite:

DRAUGAS PUB. CO.,
1800 West 46th st., CHICAGO, ILL.

"Draugo"
SPAUSTUVĖ
Atlieka visokius spaudos
Darbus

KAIP TAI:

Konstitucijas, Tikietus, Užkvietimus Plakatus ir kitokius spaudos darbus.

Darbą atlieka dailiai, greitai, gerai ir UŽ PRIEINAMĄ KAINĄ

Su visais reikalais kreipkitės sekančiu adresu:

Draugas Publishing Co.
1800 W. 46th Street CHICAGO, ILL.

Jo Šventenybės Popiežiaus Benedikto XV Santaikos Malda

Išgązdinti baisenybių karės, kuri naikina žmonės ir tautas, mes kreipiamės, o, Jėzau, į Tavo mylimiausią Širdį, kaipo musų paskutinę viltį. O, Mielaširdingas Dieve, su ašaromis mes meldžiame Taves užbaigti šita baisią bausmę; O, Ramybės Karaliau, žemiausia i meldžiame santakos, kurios mes troškiame. Iš savo Švenčiausios Širdies Tu išpildei pasauliui dieviška pasigailėjima, idant užsibaigtų nesutikimai ir vien tik meilė tarp žmonių viešpatautų. Laike Tavo ant žemes gyvenimo Tavo Širdis plakė maloniu pasigailėjimu žmonijos vargų; šitoje valandoje, kuri taip baisi didžiausia nespykanta, kraujo praliejimu ir žudynėmis, dar kartą ai Tavo dieviška Širdis buagailestinga. Pasigailėk nesuskaitomo skaičiaus motinų, kurios kenčia sopulius del jų vaikų likimo; pasigailėk daugybės šeimynų, nuo kurių atimti tėvai; pasigailėk Europos, ant kurios užėjo išnaikinimas ir nelaimės. Valdytojams ir žmonėms inkvėpk ramybės sumanymus, pamokink nesutikimus, kurie skiria tautas viena nuo kitos; Tu, Kurie liekai savo brangų kraują, kad jie gyventų kaip broliai, vel sutaikink žmonės, kad jie gyventų meliame sutikime. Ir kaip kitados šaukiant Apaštalui Petrui: Gelbėk mus Viešpatie, mes žūstame! Tu atsakei žodžius mielaširdingumo ir sustabdei siaučiančias vilnis,-taip dabar teikkis išgirsti musų ištikimas maldas ir suguržink pasauliui santaiką ir ramybę. Ir Tu, o, Švenčiausieji Pana, kaip kitais skaudžiais sielvartos laikais, buk ir dabar musų pagelba, ustarytoja ir apgynėja. Amen. Kančios ned., 1915

Tas didelis su jo paties parašu paveikslas Popiežiaus Benedicto XV su Jo Šventenybes Santaikos Malda parsiduoda "Draugo" Knygyne.

Paveikslas spausdintas ant dailios paveikslų popieros, 14×21 colių didumo su gražiais simboliškais pakraščių pagražinimais ir Taikos malda po apačia. Šitas paveikslas, kaipo atminimas tos svarbios valandos ir kaipo veikalas katalikiškos dailės turi rasties kiekvieno lietuvio kataliko namuose.

Kaina tik 25 centai su prisiuntimu.

Reikalavimus siųskite į "Draugo" Redakciją.

1800 W. 46th Street
CHICAGO, ILL.

DIDELE DOVANA

Nebo pakelio priešakys vertas ¼c pinigais
Visas Kuponas vertas ¼c pinigais

Pilnelnė, aštri britva 6½c. Ligšo DYKAI už 60 Kuponų arba pakelių priešakių. Gali buti išmainomi) Daugžiau vertų dovanų

Visas Kuponas ir pakelio priešakis turi tą pačią vertę. Gali buti išmainomi į pinigus arba į vertas dovanas.
(Šį dovana bus duodama iki Dec. 31, 1615)

Paieškau savo giminaitės Paulinos Belskaitės, paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Laukavos parapijos, Pamolio kaimo. Ji atvažiava iš Lietuvos į Thomas, W. Va. 1913 metuose. Turiu labai svarbų reikalą, meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

Miss Zofija Jaugelaitė,
4347 So. Wood st., Chicago, Ill.

Paieškau Juozapo Jero, paeina iš Suvalkų gub., Marijampolės pav., Pažaislių miestelio. Apie 2 metų kaip apleido Chicagą. Tegu jis pats ar kas kitas praneša šiuo antrašu:

Barbora Jerienė,
8145 Vincennes ave., Chicago, Ill.

Dvi Naujos Knygos

Šiomis dienomis atspausdintos dvi naujos knygos:

1. BRAIŽYNĖLIAI. Parašė Skruzdė. Yra tai originalių piešinių, apysakų ir monologų rinkinys. Kas skaitė Skruzdės raštus, tas žino, kaip autorius moka piešti žmogaus sielos padėjimą.

Gražiai išleista knygelė. Kaina 45 centai.

2. "KAS BAILYS?" Komedija dviejose veikmėse. Iš anglų kalbos vertė J. Miliauskas.

Yra tai labai gyvas dramatiškas veikalas ir tinka vaidinimui. Kaina 15 centų.

Reikalaudami adresuokite:

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street
CHICAGO, ILL.

Mašinų darbas Sienoms lentos Stogui lentos

Archer Lumber Co.
34th Street ir Archer Ave.
Netoli Robey Street

Mes pristatome vieną lentą ar visą vežimą. Pristatome į visas miesto dalis.

Telephone Drover 6300

Jau išėjo iš spaudos 3 numeris

"Pažangos"

Literaturos, Mokslo, Politikos ir Visuomenes Menesinio Žurnalo.

"PAŽANGA,, eina tautiškai-krikščioniškoje dvasioje.

"PAŽANGĄ" leidžia "Draugo" Bendrovė

"PAŽANGĄ" veda tie patįs redaktoriai, kurie redaguoja savaitraštį 'Draugą"

"Pažangos" Kaina

Metams $3.00, pusei metų $1.50
Atskiri numeriai po 25 c.

Adr.

Draugas Pub. Co.
1800 W. 46th Street, - Chicago, Ill.

'Karė — kainos sumuštos — Karė" Viskas už $5.95

MŪSŲ NUOSTUOLIS, TAI MŪSŲ LAIMĖJIMAS. PINIGAI NEREIKALAUJAMI. MOKAMA DAIKTUS ATSIĖMUS, JEIGU JIE PATIKS. Perdaug turim gerų tavorų. Išduodam tūkstančius dolerų davonoms supažindimui žmonių su mūsų tavorais. Bet tik per apribuotą laiką mes duosime šitą dailiai išrašytą auksuotą laikrodėlį, moterišką arba vyrišką, su gerais viduriais ir ant gerų akmenų už $5.95, ir visus skutimosi prietaisu iš 4 dalykų, o taipgi lenciugėlis, žiedas, fontanė plunksna, dežė Havanos cigarų ir ant 7-nių šuvių nikeliuotą revolverį —DYKAI. PILNAI GVARANTUOTA. Kitur tie daiktai parsiduoda po $25.00. SPECIALIS PASIŪLIJIMAS: Pakol tavorų yra. Atsiųskit šitą apgarsinimą ir save adresą, o mes nusiųsime visus 10 daiktų pasižiūrėjimui ir išbandymui. Jeigu jie patiks, užmokėsite agentui $5.95 ir ekspreso lėšas. Užsakyk šiančien, o sutaupysi pinigų.

EXCELSIOR WATCH CO.

DEPT. 991, : : CHICAGO, ILL.

KATALIKAS — AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS — KATALIKAS

VISUOMENĖS,

Literaturos ir Politikos iliustruotas Laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomių straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" etna tautiškai - krikščioniškoje dvasioje.

DIENRAŠČIO KAINA:

Metams	$5.00.
Pusei metų	3.00.
Trims mėnesiams	1.75.
Dviem mėnesiam	1.25.
Europoje metams	7.00.

Praneškite savo adresą, o gausite pasižiūrėjimui viena numerį veltui.

TAIPPAT UŽLAIKOMA

Didžiausia Kningų ir Muzikos Krautuvė

REIKALAUKITE KATALOGO

Rašydami laiškus ir siųzdami pinigus visados adresuokite šitaip:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

ALD 3249-53 South Morgan Street CHICAGO, ILL., U. S. A. ALD

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN

BANKING ASSOCIATION

ĮKURTA 1867 M

PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priimam Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kurinos mokam 3 nuošimčius ant metų, kurį pridadam kas pusė mėtų.

Atdaras Subatos Vakarais nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda propertes ant komisijos; iškolektuoja randas ir prižiuri propertes; parduoda geros vertės morgičius; skolina pinigus ant įtaisytų savasčių (properčių).

Telephone Drover 5326

Dr. S. A. Rutkauskaitė-Šlakienė

Gydo visokias ligas

Specijalistė moterų ir vaikų ligose

VALANDOS: 9—12 prieš piet; 4:30—7:30 vakare, Nedėliomis 9—12 prieš piet.

3255 So. Halsted St., Chicago, Ills.

JAU EINA NAUJAS LAIKRAŠTIS

Seniai amerikiečių lietuvių laukiamas

"TIKYBA IR DORA"

Jis rašo apie naujus amerikiečiams dalykus, aiškina tikėjimo klausimus, atsako į visokius užsipuldinėjimus ant Katalikų Bažnyčios.

Paduoda gražių doros apysakų— trumpai sakant **rupinasi žmogaus dvasios lavinimu.**

Laikraštis eina du kartu į mėnesį

Kaina 75 c. metams

Kas atsiųs savo adresą, gaus vieną numari dykai.

Redakcijos adresas:

1644 Wabansia Ave. Chicago, Ill.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero

Seserų Seminarija

CHICAGOJE.

Vienuolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High School).

Lietuviškosios Sesers priima pas save mergaites mokinimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguleriškojo mokslo, arba ir atskyrium, yra mokinama: muzika, paišymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašu:

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Phone Drover 4247

DR. J. JONIKAITIS

Gydau Vyrų, Moterių ir Vaikų Ligas.

Resid. 4613 S. Ashland Ave.

Valandos: 9—12 iš ryto, 1—3 po pietų, 6—9 vakare

Tel. Drover 7042

Dr. C. Z. Vezel (Vezelis)

Lietuviškas Dentistas

4712 So. Ashland Ave.

arti 47tos gatvės

Phone Drover 780

Valandos: 8 lig 10 ryto, 1 lig 3 po piet ir 7 lig 9 vakare.

DR. A. J. TANANEVICZE

Gydytojas, Chirurgas ir Akušeras

Gydau Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas

3249 S. MORGAN ST. CHICAGO

Tel. Drover 5052

DR. K. DRANGELIS

LIETUVIS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 8 iki 11 rytą, nuo 1 iki 4 po piet, nuo 7 iki 9 vakare.

Nedėlioms ir Seredoms pagal sutartį.

3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

Tel. Randolph 5246

A. A. Šlakis

ADVOKATAS

19 SO. LaSALLE St.

(Room 815) Chicago, Ill.

Res. 3255 So. Halsted St.

Tel. Drover 5326

Telephone Main 586

JOSEPH MOLITOR

ARKITEKTAS

Rooms 1003-1004

167 W. Washington St. Chicago.

Katalikiškos Bažnyčios mano speciališkumas. Aš stačiau Šv. Kryžiaus Bažnyčią Chicagoje.

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600--4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Priimame pinigus į Banką užčėdyjimui nuo vieno dolerio ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siuučiame pinigus į visas dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai, svetimų žemių pinigus malnome, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų linijų į krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležiukelių po visą Ameriką ir Europą.

Musų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatiškai ir per laiškus. Tik kreipkitės viršminėtu antrašu.

PAMĖGINKIT SKAITYT

Savaitinį Laikraštį

"LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, einąs 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literaturos ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metą tik $2.00

Už pusę metų tik $1.00

Vieną numerį gausite uždyką, jei pareikalausit, adresuodami:

"LIETUVA"

3252 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokiu ženklu draugystem. o ypatingai: kokardu guzikučiu metaliavu, anameliotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, veliavu ir karunu.

Man pavestus darbus atlieku artistiškai.

M. A. Norkunas

166 MELROSE, ST., MONTELLO, MASS.

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu $165.000.00.

Šitoji Banka prižiurome Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. Galim susišnekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite, išdininkas.

Atsakingas patarnavimas

Bell System

"Pirma Pagelba" Telefono Patarnavimas

Bell Tolimas Patarnavimas yra "pirmutinė pagelba" dėl išdirbystės, prekybos, draugijos.

Jis padidina veikiančiąją pajėgą išdirbėjo; jis padidina biznį del pardavėjų; jis pagerina draugijinius santikius.

Kiekvienas iš 9,000,000 telefonų Bell System priduoda tiesioginį priėjimą prie Bell pasikalbėjimų didelios linijos, kuri veda prie šios šalies veikimo ribų ir šios šalies pasisekimų.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Commercial Department
Official 100

Didžiausi Lietuviška Kolionija Amerikoj

Randasi Arkansas Valstijoj, Perry ir Pulaski pavietuose, kuriuose jau daug lietuvių farmerių gyvena ir kasdieną vis dar atvažiuoja ir apsigyvena sykiu su mumis. Čia žemės derlingos del visokių javų ir daržovių. Klimatas malonus, vanduo tyras ir sveikas ir yra iki valios. Labiausia čia kraštas yra tikęs del pieninkystės ir auginimo galvijų. Žemę parduodam pigiai ant lengvų išmokėjimų. Žiemos čia visai maža. Auginam dvejus javus ant metų, nelaikom jokių agentų. Mes parduodam savas žemės. Del platesnių žinių kreipkites ypatiškai ar laišku prie savininkų.

ARKANSAS FARMS COMPANY

J. D. Simanowski

239 Railway Ex. Bldg. CHICAGO, ILL.

Phone Wabash 361

ANTSPAUDOS DEL KUOPŲ IR DRAOGYSČIŲ.

Daugybei reikalaujant, "Draugo" Administracija priiminėja užsakymus antspaudų ir žymių drau gystėms, kuopoms, bažnyčioms, biznieriams, notarams ir pavienioms ypatoms. Padarome greitai ir pigiai. Dirbame visokio didumo ir kainos. Norėdami parašykite kokie žodžiai turėtų būti atlieti, kokio didumo, suteiksime tikrą kainą.

roberio, medžio, metalo ar nikelio insodinime, o mes

Visokiuose reikaluose adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.

Užsirašyk sau ar savo pažistamiems Lietuvoj bei Amerikoj

"Išeivių Draugą"

Kurs 1915 metais eis kas savaitę padidintas ir padailintas, talpins:

1. *Vėliausias žinias iš karės.*
2. *"Seno darbininko atminimus"* užvadintus *"Svieto perėjūnas"* (trankimasis po Vokietiją, Luxemburgą ir Daniją).
3. Kun. Norbuto kelionę į Lietuvą, užvardintą *"Iš Škotijos į Lietuvą ant motocikletkos".*
4. *"Škotijos Lietuviai"* II Lanarkshire, III Linlithgowshire, IV Midlothian, V Dundee ir tt.
5. *"Lietuviai Anglijoj".*
6. *Korespondencijas.*
7. *Peržvalgos ir margumynai* ras sau vietą.
8. Dainas, pavekslėlius, *straipsnius.*

Tariant trumpiaus, pasistengs tapti vienu iš *įvairiausių* ir skaitymui *verčiausių laikraščių.*

Kaina laikraščio Britanijoj, Lietuvoj, Amerikoj: metams 8 šilingai (2 dol.), pusmečiui 4 šilingai (1 dol.), trims mėnesiams 2 šiling. (50 centų).

Adresas:

Rev. Jos. Norbut

Mossend, Lanarkshire, Scotland.

LIETUVIAI!

SKAITYKITE IR PLATINKITE LIETUVIŲ KATALIKŲ SAVAITINĮ LAIKRAŠTĮ

"ZVAIGŽDĘ"

"ŽVAIGŽDĖ,, yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis 16 puslapių didumo. Suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSIEINA TIK $2.00

Korespondencijas ir pinigus siųskite šiuo adresu:

"ZVAIGZDE"

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Dr. Richter'io PAIN EXPELLER'IS

nuo reumatizmo skaudėjimo, skaudėjimo ir sustingimo sanariuose ir raumenyse.

Tikras Pain-Expelleris randasi pakeliuose, kaip šis paveikslelis parodo. Neimkite jokių pakelių be Inkaro Tra-Mark.

25 ir 50 centų aptiekose ir tiesiai iš

F. Ad. Richter & Co

74-80 Washington Street,

NEW YORK.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj

VIENYBE LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai. Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Tel. Yards 1138

Lietuviškas Graborius

Seniausias, pigiausias graborius ir tirinetojas del pavargėlių-našlaičių.

P. A MAŽEIKA

3315 Auburn Ave. CHICAGO, ILL

Du-kart Savaitinis Laikraštis

"SAULE"

Jau 25 metai, kaip išeina kas Utarninkas ir Pėtnyčia. Prenumerata kasztuoja metams: Amerikoje $2.50 metams, pusei metų $1.25. Rusijoje ir Europoje $3.50 metams, $1.75 pusei metų.

Rašykite šiądien, o gausite vieną numerį pasižiurėjimui dykai, adresuojant

W. D. BOCZKOWSKI — CO.

Mahanoy City, Pa.

Vyriškų Drabužių Išpardavimas

Mes gvarantuojame kad sutaupysime jums 50% jusų pinigų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo $25 iki $85 ant orderio daryti siutai $5.00 ir augščiau. Nauji ir neatimti ant orderio padaryti siutai už pusę kainos $4.- $5 ir $6.00. Ant orderio siutos kelinės už $2.50.

KUPARAI ir VALYZAI

S. Gordon

1415 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Atvira kasdieną (ir Nedėlioj) dienomis ir vakarais.

Saugokites

firmų kurios nepatenkina jūsų už jūsų pinigus. Mes tik esame vienintelė kompanija, kuri turime tikrai patenkinę daug žmonių savo patarnavimais ir GRAMOFONAIS, kuriuos mes gvarantuojame ant 15 metų.

Iš mūsų atsižymėjusių gramofonų kurinos mes parduodame tuojau įmokant arba ant išmokėjimo

$1.00 kas mėnuo

gali girdėti savo namuose puikiausią muziką ir dainininkus

3 MĖNESIAI IŠBANDYMO VELTUI

24 ir 50 dainų ir muzikos veltui.

Rašyk mums del gražaus su paveikslais katalogo; duodame veltui.

ROYAL PHONOGRAPH CO. 91 East 4th St., Dep. 100 NEW YORK, N. Y.

Sieniniai Paveikslai!

Kiekvieno lietuvio - kataliko namuose privalo rastics nors pora gerų katalikiškų paveikslų. Mes tik ką gavome siuntinį įvairių paveikslų,kaip tai *Šv. Kazimiero, Šv. Antano, Šv. Petro, Šv. Jono, Šv. Juozapo, Šv. Onos,* ir beveik visų esančių Šventųjų; *Sald. Širdies V. Jėzaus, Nukryžiuoto, Penkių Ronų V. Jėzaus, Sald. Šir. dies Šv. Marijos Panos, Nekalto Prasidėjimo Šv. M. P.* ir tt. ir tt. Taip-pat turime pav. *Šv. Tėvo Popiežiaus Benedikto XV.*

Norėdami paveikslą gauti, paminėkite vardą, kokio norite, prisiųskite pinigus su pareikalavimu, o paveikslus veikiai gausite. Kaina su prisiuntimu kiekvieno 25 centai.

Prastesnės rųšies turime po 20c., bet visados patartume pirkti brangesnį, nes tai daug yra dailesnis ir nebus gėda laikyti namie.

Adresuokite:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.